

FRANQUEO A PAGAR CUENTA 315 TARIFA REDUCIDA CONCESSION 1944

GŁOS POLSKI

Diario oficial de la Colectividad Polaca

Redaktor przyjmuje od goda. 6-ej do 8-ej wiecz.

Administracja czynna w dniu powszednie od g. 9-ej rano do 7-ej.

Redakcja i Administracja Dirección y Administración BUENOS AIRES, CALLE SAN JOSE 1451. U. T. 23. Buen Orden 7947. Oddział Administracji na Retiro: Leandro N. Alem 484, w lokalu Patronatu Polskiego, Telef. (Retiro) 31 — 6112.

Warunki prenumeraty dziennika: Pocznie 20 pesów, półrocznie \$ 12—swartalnie \$ 6.—miesięcznie \$ 2.— Warunki prenumeraty tygodnika: Kocznie \$ 5.—, półrocznie \$ 3.—, kwartalnie \$ 1.50.— Dla członków Federacji „Doma Polski” cena o 25 proc. niższa.

ROK XIL BUENOS AIRES SOBOTA, 23 WRZESNIA 1933. CENA NUMERU 10 CENT. Nr. 814.

Propaganda Państw Ojczystych na Emigracji

(artykuł 8-ny)

W ostatnich artykułach pod powyższym tytułem pisaliśmy o Wydziale Instytutu Polsko — Południowo — Amerykańskiego, którego plan został przez pana Ministra Mazurkiewicza przedstawiony Władom Polskim.

Podstawa tej instytucji, w której skład powinni wchodzić przedstawiciele Ameryki Południowej w filjach: w Buenos Aires, Montevideo i Rio de Janeiro w większości obywatele tutejszych republik, a w mniejszości polacy, a na terenie Polski, w większości polacy, a w mniejszości reprezentanci Argentyny, Urugwaju i Brazylii — ma wyznaczyć wartości kulturalnych, naukowych, lub artystycznych pomiędzy Polską i Ameryką Południową.

Przez działalność związane z wzajemnym zapraszaniem artystów, delegentów, czy uczonych, przez urządzanie wystaw, wycieczek, lub koncertów poświęconych propagandzie dorobku artystycznego, literackiego, czy naukowego, to jest form działalności Instytutu dla wszystkich instytutów tego typu, projekt Instytutu Polsko — Południowo — Amerykańskiego, pomieścił na jednym z szeregu miejsc swego programu wystąpienie o stypendia wydawane dla studujących artystów, lub młodych naukowców.

Starymi się tymczasem o sześć stypendjów: dwa dla Argentyny, dwa dla Urugwaju i dwa dla Brazylii; oczywiście stypendja ta nie mogą przysłać Polska tylko w razie, jeżeli każda z trzech republik, ofiaruje w zamian dwa stypendja dla polaków, którzy pragną ukończyć się w Ameryce w dziedzinach swej specjalności, a może być przedmiotem udoskonalenia naukowego, lub artystycznego w Polsce dla amerykańków i o może znaleźć polak, chcący udoskonalic się w niektórych specjalnościach nauki, czy sztuki w Ameryce Południowej, postaramy się zanalizować w przyszłych artykułach.

Dziś pragnę tylko wyjaśnić, czemu działalność propagandowo — kulturalną pragniemy oprzeć na stypendjach.

Wydaje nam się to słusznym dlatego, że element młody, który przyjdzie jako stypendysta spędzi rok, lub dwa lata w Polsce, stanie się „kupionym” dla sprawy polskiej propagandy, a po powrocie do ojczyzny, będzie właśnie przyszłością swego narodu, w przyszłości jego działalności, stanie się naturalnym obrońcą obywateli kraju, którego gościnności doświadczył.

W 1927 roku miałem sposobność przekroczenia w Polsce przez jeździć tylko miesiąc z pięcioma młodymi lekarzami brazylijanami; jako po sześciu latach widzę jak ten krótki pobyt odbił się na ich późniejszym rozwoju i działalności w Brazylii.

Wymiana młodych wydaje mi się stokród ważniejsza niż wizyty starych parlamentarzystów, czy nawet „skończonych” artystów, lub uczonych, którzy odwiedzając kraj dorywczo, widzą raz tylko, to co im się pokazuje, a nie mają czasu wżyć się w rzeczywiste walory układu społecznego Polski, która przecież potrafi zachwycać.

Interwencja posta polskiego p. Mazurkiewicza u rządu argentyńskiego

WIZYTA P. MINISTRA MAZURKIEWICZA I P. KONSULA KRACZKIEWICZA WE FRYGORYFIKACH "ANGLO" NA DOCK SUD. Pan Minister Mazurkiewicz wraz z panem Konsulem Kraczkiewiczem zwiędli wczoraj frygoryfika "Anglo". Ponieważ w ostatnich czasach polacy pracujący we frygoryfikach uskarżali się na stosowanie do nich innych ustaw, niż się stosuje do pracowników innych na rodowości, pp. Minister i Konsul polscy konferowali z dyrekcją frygoryfików i zostało im przyznane, że w stosunku do pracowników polskich nie będą stosowane normy oparte na uprzedzie niach narodowościowych.

WIZYTA P. MINISTRA MAZURKIEWICZA U MINISTRA ARGENTYŃSKIEGO SPRAW ZAGRANICZNYCH Pan Minister Mazurkiewicz

o odbył wczoraj konferencję z p. Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie bezrobotnych polskich. P. Minister Spraw Zagranicznych obiecał rozpatrzenie bezrobocia polskiego w Argentynie ze stanowiska państwowego. Pan Minister Mazurkiewicz

o odbył wczoraj konferencję z p. Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie bezrobotnych polskich. P. Minister Spraw Zagranicznych obiecał rozpatrzenie bezrobocia polskiego w Argentynie ze stanowiska państwowego. Pan Minister Mazurkiewicz

PROTEST ROSJI O KOLEJ MANDZURSKA Moskwa, 22 — Sokolnikow wysłał do rządu japońskiego energiczny protest z powodu przygotowań czynionych przez rząd mandzurski, a których celem jest zagarnięcie kolei wschodnio chińskiej.

Napadu dokonali o północy w jednej z najcentralniejszych ulic o bardzo wielkim ruchu. Bandyci napadli na samochoód w którym jechali dwaj urzędnicy banku, wozów wórkę z pieniędzmi — poczem uciekli ogromnie szybko, po wytorzeniu zasłony z dymu dla ułatwienia sobie ucieczki.

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

DRUGI DZIEŃ PROCESU LIPSKIEGO

W drugim dniu obrad, które odbywały się przy napełnionej sali, głównie zajmowano się analizą stanu duchowego oskarżonego van der Lubbe. Starano się dojść do konkluzji, czy działał jako maniak, czy jako komunista. Van der Lubbe odmówił wyjaśnienia i odczytał się plecami do swego obrońcy.

POPRAWA W STOSUNKACH POLSKO — GDANSKICH

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

Rząd japoński — powiada nota rosyjska — jako rzeczywisty pan Mandzuruji powinien wziąć na siebie odpowiedzialność za wszelkie naruszenia traktatów w tym względzie.

Napadu dokonali o północy w jednej z najcentralniejszych ulic o bardzo wielkim ruchu. Bandyci napadli na samochoód w którym jechali dwaj urzędnicy banku, wozów wórkę z pieniędzmi — poczem uciekli ogromnie szybko, po wytorzeniu zasłony z dymu dla ułatwienia sobie ucieczki.

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

W sferach sowieckich wywołały silne zaniepokojenie wiadomości, że rząd Mandzuruji czyni próby gotowania dla zagarnięcia kolei wschodnio chińskiej mimo rokowań, jakie się toczą w Tokio, dla sprzedaży jej.

Napadu dokonali o północy w jednej z najcentralniejszych ulic o bardzo wielkim ruchu. Bandyci napadli na samochoód w którym jechali dwaj urzędnicy banku, wozów wórkę z pieniędzmi — poczem uciekli ogromnie szybko, po wytorzeniu zasłony z dymu dla ułatwienia sobie ucieczki.

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

Tokio, 23 — Głos ze strony japońskiego rządu powiada, że Japonia zerwała ze siebie wszelką odpowiedzialność za jakkolwiek akcję rząd mandzurskiego, gdy przy takowej chciał zmienić administrację kolei wschodnio chińskiej.

Napadu dokonali o północy w jednej z najcentralniejszych ulic o bardzo wielkim ruchu. Bandyci napadli na samochoód w którym jechali dwaj urzędnicy banku, wozów wórkę z pieniędzmi — poczem uciekli ogromnie szybko, po wytorzeniu zasłony z dymu dla ułatwienia sobie ucieczki.

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

NAJSMIELSZY NAPAD W HISTORJI BANDYTYZMU Chicago, 22 — Sześciu bandytów dokonali napadu, którzy przy użyciu karabinów maszynowych, zrabowali sześć wórków z pieniędzmi.

Napadu dokonali o północy w jednej z najcentralniejszych ulic o bardzo wielkim ruchu. Bandyci napadli na samochoód w którym jechali dwaj urzędnicy banku, wozów wórkę z pieniędzmi — poczem uciekli ogromnie szybko, po wytorzeniu zasłony z dymu dla ułatwienia sobie ucieczki.

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

niezależnie, nietylko swymi instytucjami naukowymi, lub artystycznymi, ale w znacznym stopniu naszą staropolską gościnnością i tym serdecznym stosunkiem, którym polacy darzą gości cudziemców.

Napadu dokonali o północy w jednej z najcentralniejszych ulic o bardzo wielkim ruchu. Bandyci napadli na samochoód w którym jechali dwaj urzędnicy banku, wozów wórkę z pieniędzmi — poczem uciekli ogromnie szybko, po wytorzeniu zasłony z dymu dla ułatwienia sobie ucieczki.

Gdańsk, 22 — Dziś przybył do Gdańska polski prezydent ministrów Jędrzejewicz i minister handlu i przemysłu Zarzycki. Bardzo wiele osobistości pozdrowiło na dworcu kół polską delegację.

Członkowie i Sympatycy Sekcji Tow. "Wolna Polska"

C. SAN JOSE 1451.

W sobotę, dn. 23, o g. 9 wieczorem

WIECZOR TOWARZYSKI

Połączony z tańcami na który zaprasza Zarząd

WSTĘP BEZPŁATNY!

RODACY! POPIERAJCIE KOMITET POMOCY BEZROBOTNYM

Ofiary w gotówce i w naturze składać można: w Federacji "Dom Polski" c. San Jose 1451 tel. 23 — 7947, w Patronacie Polskim Av. Leandro N. Alem 484 tel. 31 — 6112, oraz upo ważnym delegatom poszczególnych Towarzystw. Ofiary w gotówce na rachunek "Komitetu Pomocy Bezrobotnym" w Banku Polakim P. K. O. Av. Leandro N. Alem 484.

Apelujemy do Ss. Rodaków by spieszyli z pomocą tym naszym braciom którzy żyjąc w nędzy za pośrednictwem Komitetu koczają do ofiarności publicznej.

KOMUNIKAT

TOWARZYSTWO POLSKIE siedziba na Dock Sud, calle Billinghurst 1767 zawiadamia Szanownych Rodaków, że dnia 24 b. m. urządza wraz ze SZKOŁKĄ zabawę taneczną popołudniową połączoną z występami artystycznymi zespole dziecięcego.

- PROGRAM: 1) Deklamacja, 2) Kłopoty mamusi, 3) Deklamacja, 4) Taniec cygański, 5) Twardowski i Melistofeles. DOCHÓD PRZEZNACZONY DLA BEZROBOTNYCH RODACY! Niechaj nikogo nie zabraknie na niedzielnej Zabawie! Wszyscy w nie dziele na Dock Sud! Zarząd.

W. R.

KRONIKA ARGENTYNSKA

SPRAWOZDANIE Z ZEBRANIA MIĘSIĘCZNEGO

z dnia 3 września 1933 roku.

Zwołanie zebrań p. Prezes Wilchowski o godzinie 16-tej, w obecności 18 członków, podaje smutną wiadomość o zgonie jednego z założycieli nadmiernie o prosy jego i nad rozwojem towarzystwa, oraz prosi o użeczenie pamięci zmarłego przez powstanie i jednominutowe milczenie.

Następnie odczytał porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu i korespondencji.
2. Sprawozdanie kasowe.
3. Sprawa założenia kasy chorych.
4. Sprawa założenia klubu sportowego.
5. Sprawa Obchodu 250 rocznicy Obdziej Wiednia.
6. Wybór stałego korespondenta i bibliotekarza.
7. Ważne wnioski.

Sekretarz odczytał protokół z poprzedniego zebrania i korespondencji co zostało przyjęte do wiadomości.

Następnie skarbnik znił sprawozdanie kasowe za miesiąc sierpnia: przychód — \$ 391,75, rozchód — \$ 344,45, saldo na wrzesień — \$ 47,30.

Nad punktem trzecim wywodziła się nadzwyczaj ożywiona dyskusja rezultatem której przozono projektodawcy (p. Wilchowski) o podjęciu zezwolenia opracowanie tegoż do następnego zebrania z zawiadomieniem członków o rezultacie. Na wniosek PP. Wilchowskiego i Schota uchwalono założyć klub sportowy „Baske” — Ball, jak również na ten cel wynająć teren przy tow. za opłatą \$ 6 miesięcznie.

Do zarządu klubu sportowego zostali wybrani: pp. Prezes — Schot, wiceprezes — Soroka, sekret. — Polański, skarbnik — Pan etar, radni — Wilchowski, Inz. Bauleki i Kruk.

Z powodu zbliżającej się rocznicy 250 letniej „Obdziej Wiednia” uchwalono urządzić herbatki na której odczyt pod powyższym tyt. wygłosi p. Debicki.

Ponieważ odczuwa się dotkliwie brak stałego korespondenta w Rosario jednomyślnie wybrano na takowego p. Debickiego.

Na wakujące miejsce jednego bibliotekarza wybrano przez

KOMUNIKAT

Niniejszem podaje się do wiadomości wszystkich członków Towarzystwa Polskiego Im. J. Piłsudskiego w Montevideo, że w dniu 10 września br. o godzinie 2,30 popołudniu na placu T-wa, calle Passo la Via 32, w dolnej części domu T-wa odbędzie się zebranie miesięczne.

Uprasa się wszystkich członków o liczne i punktualne przybycie.

Zarząd.

LOTERIA

Przy wczorajszym ciągnięciu loterii państwowej wygrały:

\$ 100.000 — Nr. 8662
\$ 10.000 — Nr. 17981
\$ 5.000 — Nr. 20223
\$ 2.000
11691; 19593
\$ 1.000

5334; 7138; 7801; 10094; 12210.

aktomacje p. Krajewskiego, poczem zebranie zostało zamknięte.

Ig. Socha

Sekretarz

Wkłady Oszczędnościowe 4%

Ułatwienia przy wyrabianiu Kart Wzwań i Permissa de libre desamb. Informacje listownie załatwiane odwrotną pocztą.

REPREZENTACJA SYNDYKATU EMIGRACYJNEGO

Uroczystość „Święta Morza” w Apostoles

W roku bieżącym w całej Polsce jak i w wielu ośrodkach polskich zagranicą obchodzono Święta Morza, aby zaakcentować przed światem, że naród polski złoży sobie doskonałe sprawę z własności posiadania morza i w odpowiedzi na ataki niemieckie umie zagę

jednolity front obrony.

Apostoles pod tym względem nie pozostała w tyle. Dnia 19 września b. r. miejscowa szkołka polska urządziła uroczyste Św. Morza połączone z występami dzieci szkolnych na scenie.

Program tego świata był następujący:

Część I — Święta Morza.

1. Chór — „Nasz Baltyk”
2. Deklamacja — „W dziesięciolecie obłogi morza” — Tutakówna.
3. Śpiew solo — „Jam marynarz” — Roman Jaworski
4. Odczyt — „O znaczeniu morza i Pomorza” — p. Józef pecki.
5. Deklamacja — „Żegluga” i „Morze” — Teresa Swoboda.
6. Śpiew solo — „Gra polskie morze” — Jadwiga Danekówna.
7. Deklamacja — „Będę marynarzem” — Henryk Tutak.

Część II — Występy dzieci.

1. Obrazek sceniczny — „Budujemy szkołę”
2. Śpiew chórowy dziewcząt — „Czarna kura”
3. Obrazek sceniczny — „Babuleńka i królik”
4. Śpiew chórowy chłopców — „Od Warszawy do Krakowa”
5. Obrazek sceniczny — „Kapusza i gasienica”
6. Śpiew solo — „A za lasem” — Lidja Szychowska
7. Obrazek sceniczny — „Babeleńka i pazurek”
8. Pieśń insecen. — „Utan i dziewczynka”
9. Taniec krakowski — jedna para
10. Śpiew solo — „Śpiewam sobie wesoł” — Rudolf Tusk.
11. Taniec krakowski — trzy pary
12. Obrazek scen. — „Malgosia na jagodach” —

Nr. 12 z powodu choroby małej aktorki, Malgosii, nie był wykonany.

Przedstawienie rozpoczęło się o godz. 9 wieczorem i trwało do godziny 11. — Po przedstawieniu odbyła się w salonie Towarzystwa „Jedność” zabawa taneczna.

W wykonaniu programu brały udział następujące dzieci: Jadwiga Dominiakówna, Lidja Szychowska, Wanda Tutakówna, Olga Jaworska, Maryka Kosinińska, Janika Dominiakówna, ka i Tinka Zubrzyckie, Ludwisia Sniechowska, Teresa Swoboda, Antosia Dominiakówna, Roman Jaworski, Józef Kosiniński, Szychowski, Rudolf Tarnowski, Ignacy Hubert, Robert Zabłocki, Albert Tarnowski, Henryk Tutak, Kazimierz Sniechowski, B.

Dochołu ze sprzedaży biletów było \$ 50,35; wydatków na wyżywienie \$ 9,70; na czyste dochołu \$ 40,65, który przeznaczono na cele szkolne.

Było to drugie z rzędu w obecnym roku szkolnym występy dzieci szkolnych na scenie.

KOMUNIKAT

Zarząd Towarzystwa Polskiego w Quilmes podaje do ogólnej wiadomości całej Kolonii Polskiej w okolicy Quilmes, iż Walne Zgromadzenie Towarzystwa, które miało się odbyć dnia 17 września br., zostało odwołane na dzień 1-go października 1933 r. p. p. Uprasa się o bezwzględne przybycie wszystkich członków, nieczłonków, celem powzięcia uchwały o znaczeniu, które miało się odbyć dnia 17 września br., zostało odwołane na

KUP SWĄ KARTĘ OKRETOWĄ I LLAMADĘ W
Oficina de Pasajes Maritimos
 Lavalle 502, róg San Martin, Bs. Aires
NAJLEPSZE OKRETY
 Ułatwienia w sprawie od miesiąca do roku.

Wielka Klinika

Lekarska Specjalistów

INSTYTUT TEN ODDAJE DO DYSPOZYCJI KLIENTELI DYPLOMY ZAGRANICZNE SWYCH LEKARZY STWIERDZAJĄCE ICH SPECJALNOŚĆ I POSWIECONE KOLONIJ POLSKIEJ INSTYTUT TEN WYKONUJE BADANIA ZAPOMOCA PROMIENI X BEZPŁATNIE I DARUJE POTRZEBNE LEKARSTWA, BY OSIAGNĄĆ JAKNAJWIĘCEJ WYLECZEN Z NAJMNIEJSZYM KUSZTEM DLA CHOREGO.

TRYPER

NOWY LUB ZŁE WYLECZONY
 Leczenie z gwarancją bez plukania — bez bólu.
 Jedynym sposobem leczenia tej Kliniki, który pozwala gwarantować wyleczenie w ciągu JEDNEGO miesiąca.

SYFILIS 606 914

Leczenie za pomocą elektryczności, która skraca kurację.
 Reakcja Wassermanna.

REUMATYZM

OGÓLNE BÓLE. PROMIENIE X.
Gardło - Nos - Uszy - Choroby kobiece
 Przyjęta w specjalnych gabinetach.

Diatermia. APARATY ELEKTRYCZNE Promienie X.

Promienie ultrafioletowe
 Aby pacjenci polscy mieli okazję poznać metody, używane w naszej Klinice przy leczeniu chorób wenerycznych, postępowaliśmy przyjmując ich bezpłatnie w soboty i niedziele rano. W tej Klinice chorych leczą wyłącznie lekarze.

ABONAMENTY BARDZO EKONOMICZNE Porada 3 pzy.

ARMIENTO 1017

(CONSULTE) 10, 12, 14, 21 HORAS

AKUSZERKA POLSKA

dypłomowana przez Uniwersytet w Buenos Aires
FILOMENA BENES BILEK
 C. LIMA 1217
 Przyjmuje codziennie od godz. 9 rano do 8 wieczorem
 W niedziele cały dzień
 Panie Polki mogą się zwracać z całym zaufaniem, będąc przekonane, że zostaną solidnie zaleczone.
 U. T. 23. B. Orden 3382

UWAGA ROSARIO!
 Dr. LEWIN, dypłomowany w Niemczech specjalista od chorób kobiecych i męskich.
PROMIENIE X.
 Mówi się po niemiecku, polsku, rusku etc.
 C. Mitre 923. Tel. 3670.

GIELDA PIENIĘŻNA

Notowania Banku P. K. O.

	kupno	sprzedaż
funt ang.	13.30	13.90
złote	47.—	49.50
dolar amer.	268.45	281.65
Franki fr.	16.25	17.—
urugwaj.	157.—	159.—
marki niem.	99.—	103,70
milrejsy	22.80	23.20
Liry wł.	21.90	22.90

W przekazie do Polski:

Dolary w przek.	277.20
100 złotych	45.25

BIURO PRAWNICZE D-RÓW BERKMAN
 Adwokci Poselstwa R. P. i Konsulatu Polskiego
 Korespondenci w wszystkich państwach Ameryki i Europy.
 Tucuman 1679 — 3 piętro
 U. T. Libertad 35 — 5231
 135 — 0348

NIE KUPUJ ŻADNEJ NIERUCHOMOŚCI — NIE POINFORMOWAWSZY SIĘ NAPRZÓD W „GŁOSIE POLSKIM”

NA ZIEMIACH POLSKI

WIELKA KLINIKA DENTYSTYCZNA "SARMIENTO"

WRYWANIE ZĘBÓW BEZ BÓLU \$ 2.-

Wzmocniona \$ 35.-
ZĘBY wkręcane \$ 12.-
Ze złota 22 Kłts. \$ 25.-

Wzmocniona nie łamie się. \$ 50.-
MUSTY \$ 3.-
w 3 godz. \$

Z KAUCZUKU \$ 25.-
SUIPACHA 347 BUENOS AIRES

Epilog zajęcia na dancingu

W najwyższym sądzie wojskowym w Warszawie nastąpił epilog warszawskiego zajęcia, jakie w noc z dnia 22 na 23 marca br. rozegrało się w lokalu „Winiar Ziemiański” w podziemiach Filharmonii. Krwawe to zajęcia zakończyła tragiczna śmierć mjr. Adama Jankowskiego, pora o jego opinii całego kraju.

Zajęcie, jak zaznaczyliśmy na wstępie, rozegrało się w „Winiar Ziemiański”, na dancingu. Mjr. Adam Jankowski przybył w Warszawie przyjaciół, którzy wraz z nim brali udział w zajęciach. Wśród nich byli m. in. Jankowski, który w tym czasie przeżywał trudny moment. W pewnej chwili inż. Jan Ziemiański zbliżył się do panny Jankowskiej i zaprosił ją do tańca. Mjr. Stawiński tańczył właśnie tej chwili ze swoją żoną. Miał on odczuwać, jak zapanowała atmosfera, która w tym czasie przebiegała do ostrej wymiany słów. Mjr. Stawiński był oburzony pogrobowaniem inż. Jankowskiego, zbliżył się do niego bardzo ostro i zaczął go trwać, a później nie mógł zmusić do stolika podany mu był wirtuoz.

Tak przedstawiali przebieg zajęcia świadczyli z pośród służących w lokalu. Mjr. Stawiński przedstawiał sprawę odmiennie, twierdząc, że arogancje zachowa-

wanie się inż. Jankowskiego, a nawet rękoczyn poprzedziły strzały. W wyniku trzydniowej rozprawy wojskowy sąd okręgowy w Warszawie, uznając mjr. Stawińskiego winnym zabójstwa w stanie wzburzenia psychicznego, skazał go na 2 lata więzienia z zadecyzowaniem dwumiesięcznego aresztu preventywnego. Od wyroku I - szej instancji odwołał się zarówno prokurator, jak i obrońca mjr. Stawińskiego. Oskarżyciel domagał się podwyższenia kary i wydalał ją skazanemu z korpusu oficerskiego. Obrona natomiast domagała się przekazania sprawy do powołanego rozpatrzenia, dowodząc, że major działał w obronie honoru manduru.

Rozprawie w Najwyższym Sądzie Wojskowym przewodniczył gen. Mecnerowski. Obronę mjr. Stawińskiego wniósł adw. Wyrostek, który w dłuższym przemówieniu krytykował motyw I - szej instancji. Prokurator popierał w dalszym ciągu żądanie zaostrezenia wyroku. Najwyższy sąd wojskowy w wyniku godzinnej narady postanowił skargę kasacyjną, złożoną instancją mjr. Stawińskiego, oddalić, wyrok sądu okręgowego zatwierdzić, u względniając jednak częściowo skargę prokuratora.

Mjr. Stawiński na mocy wyroku Najwyższego sądu wojskowego

go wydalony został z korpusu oficerskiego. Wywołanie kary wiedeńska nie ulega zmianie.

NIEZNANE DOTYCZAS ZJAWISKO PRZYRODY WYSTĄPIŁO W KRZYNICY

Krynica. Nastąpiły tu wybuchy z wierzonego w Krynicy szlaku nr. 11. Obecnie obserwować można w tym szybie nadwyżające się w tym zjawisko, nieznanie dotychczas na świecie.

Oto z wnętrza ziemi dobywa się biała, śnieżysta masa, która na powierzchni ziemi pokrywa wszystko białą powłoką, niesłychanie zimną, ułatwiającą się szybko na powietrze.

Jest to bezwodnik węgłowy, który dobywając się z głębokości 852 m., dzięki adiabatycznemu rozprężeniu ochładza się do tego stopnia, że krzepnie w śnieżystą masę.

Dotychczas zestawiony bezwodnik węgłowy stosunkowo łatwo uzyskiwano w laboratoriach naukowych, nie był on jednak znany jako forma występująca bezpośrednio w naturze.

Dopiero w Krynicy poraz pierwszy na świecie udało się wydobyć z ziemi gaz w formie stałej. Temperatura tego zastalonego gazu wynosi około minus 140 stopni Cel.

Zjawisko nagłego krzepnięcia wydobywającego z ziemi gazu, na który przypisać temu, że w głąb kości skąd ten gaz wypływa mającej się on pod ogromnym ciśnieniem. Uwolniony od tego ciśnienia rozpręża się bardzo gwałtownie, obniżając silnie swą temperaturę, co w następstwie powoduje jego zastalenie.

Na głębokości 952 m. normalna temperatura powinna wynosić około plus 37 stopni Celsusza. Tymczasem w otworze szlaku nr. 11 w Krynicy temperatura ta wynosi około minus 90 stopni. Tak więc ostatnie prace podjęte około wydobycia cennych skarbów mineralnych Krynicy doprowadziły poraz pierwszy w dziejach geologii do wyprzedzenia z głębin ziemi gazu w formie niernalnej.

Jak się dowiadujemy zjawiskiem ten zainteresowały się sfery naukowe Krakowa, które pod kierownictwem profesora dra J. na Nowaka zajmują się obecnie szczegółowym badaniem tego niebotowanego w historii nauk przyrodniczych fenomenu.

Tę formę bezwodnika węgłowego, jaką obserwować można w szybie nr. 11 w Krynicy, czyli bezwodnika węgłowego in situ, stantia występującego w przyrodzie, geologowie polscy mają za miar nazwać „Wroblewskitem” na cześć słynnego krakowskiego fizyka prof. U. J. Wroblewskiego, który wespół z prof. Olawskim poraz pierwszy skropili po wietrze, postawiając przez to znaczenie badania nad skraplaniem gazów.

Wym Jorku, żona śliczna i zgrabna blondyneczka, która do nich wna była dumą i szczęściem małżonka. Mieszkali w pobliżu Jamaica - Street, w odosobnionej willi, zabezpiecz. jednak wietrem i niestającym stróżowaniem „Toby”, bezwzględnie wobec obcych wilezura, z którego niezgodny charakter pan jego miał niejedną już zapłacić grzywnę.

Parę tygodni temu mąż udając się do akademii muzycznej spotkał dawnego i niewidzianego przyjaciela. Po przywitaniu mąż zaprosił na dzień następnego swego przyjaciela do domu na obiad. O umówionej godzinie przyjaciel stawił się punktualnie ubrany w wspaniały bukiet kwiatów, przeznaczony dla żony przyjaciela, której nie miał jeszcze zaszczytu poznać. Gospodarz stojąc u bramy willi w towarzystwie „Toby” mocno trzymanego na smyczy, dla wzięcia bezpieczeństwa. Przeróżność gospodarza okazuje się jednak zbyt wąską, gdyż o dziwo, pies, zamiast jak zwykle czynić wobec nieznanego, rzucił się na gościa, nie

Klinika Dentystyczna "Talcahuano 291"

SZTUCZNE UZEBIENIE

Z kauczuku gwarantowanego \$ 20
Wzmocnione i nie ulegające złamaniu \$ 30
Wzmocnione Złotem 18 Kłts. \$ 45
Ze złota 22 Kłts. \$ 150

RWANIE ZĘBÓW BEZ BÓLU \$ 2
KORONY ZE ZŁOTA 22 Kłts GWARANTOWANE \$ 10
ZĘBY STAŁE 22 Kłts. \$ 10 PORADY BEZPŁATNE

Talcahuano 291 BUENOS AIRES
Specjalne godziny przyjęć dla pacjentów przyjeżdżających z prowincji. Zabiegi wykonuje się w ciągu dnia. Mówi się po polsku

reaguje zupełnie na jego widok, co więcej, merda „na wesoło” orgonem i lasi się do przyjaciela swego chłobodawy, jakby z nim żył w najlepszej komitywie. Po nitec do kłębka — domedł mąż do przekonania, że od dłuższego już czasu „przyjaciel” byłwał co

dziennym gościem w jego domu; podczas jego nieobecności. Na rozprawie sądowej „Toby” uzyskiwane w laboratoriach naukowych rolę świadka dowodzącego — nie wiadomo tylko, co na jego oświadczenie orzeknie sąd amerykański.

Wielka Klinika SARMIENTO

Lekarze specjaliści tej kliniki zawiadamiają swą Stan. Klientelę z pośród Kolonii polskiej, że dla lepszego obstarżenia swych chorob rozszerzają swe konsultoria przez zaopatrzenie ich w najbardziej nowoczesne aparaty elektryczne, ażeby zapewnić powodzenie kuracji.

CHOROBY WENERYCZNE

TRYP ER
Wyleczenie szybkie i pewne. — Elektryzacja.
Analiza moczu.
Leczenie kombinowane według najnowszych wytyczników wiedzy lekarskiej. — ANALIZA KRWI.

Choroby Chroniczne Choroby Krwi

Promienie Ultrafioletowe. — Diatermia. — Elektryzacja Leczenie Gardła. — Nos. — Uszy. — (specjalne gabinety dla Pań.)

Porady \$ 2 Abonament Ekonomiczny
Godziny przyjęć: Od 10 do 12 i od 14 do 21

SUIPACHA 347

ZAKŁAD LEKARSKI ABASTO

obsłużony przez 10 lekarzy specjalistów chorób wenerycznych

SERCIE — PŁUCA — ŻOŁĄDEK — JELITA — NERKI
KREW — OKRZYŻYCA — ASTMA — REUMATYZM
PRZEPUKLINY I ZYLAKI bez BÓLU I OPERACJI
PROMIENIE X — GIATERMIA — PROMIENIE ULTRAFIOLETOWE — ELEKTRYCZNOŚĆ.

Porada \$ 2.-
Leczenie CHOROGB WENERYCZNYCH
metodami nowoczesnymi, absolutnie bez bólu.
SYPHILIS — SKÓRNE 606 - 914
RZERCZĄCZKA ostra i chroniczna i jej komplikacje.

ZUPEŁNE WYLECZENIE \$ 40. ABONAMENT
TRYPRA OSTREGO \$ 40. tygodniowy \$ 5.-
PORADY DARMO

Corrientes 3284, 2p. Godziny przyjęć:
10 - 12 i 16 - 21
Naprawiec Kolei podziemnej Lacroze (stacja Agüero) i Merca do Abasto.

Ze Świata
PIES, JAKO ŚWIADKEM W PROCESIE ROZWODOWYM
Mąż jest wybitnym skrzyp-

ODDZIAŁ KART OKRĘTOWYCH
Przesyła kart okrętowych do wszystkich części świata. Ładamy na dogodne spłaty.

ODDZIAŁ PRZESYŁEK
Przesyłki pieniężne, przekazy, czeki kredytowe dla Podróżnych

ODDZIAŁ HANDLOWY — Finansowanie, Nadzór, Administracja zakładów i majątków.

KASA OSZCZĘDNOŚCI — Oprocentowanie wkładów 7% procent dolizany kwartalnie

ODDZIAŁ KOLONIZACYJNY — Kolonizację, sprzedaż, arrendę, ziemię, polski hipoteczne na gospodarstwa i folwarki. Sprawdza i lekku emigrantów.

ODDZIAŁ POLSKI

BANCO S.A. FUNDADA EN 1911
COMERCIAL DEL PLATA
AVENIDA DE MAYO 662.
U. T. Avenida 1333.
Buenos Aires

JESLI NAPRAWDE CHCESZ DOLOZYC SWA CEGIELKE DO BUDOWY JEDNEGO WIELKIEGO GNIAZDA POLSKIEGO W ARGENTYNYE - ZAPRENUMERUJ „GŁOS POLSKI”

Propaganda Państw Oczyszczonych na Emigracji

(artykuł 7-my)

Podstawowe znaczenie, jakie dla sprawy propagandy posiada wymiana treści kulturalnych pomiędzy dwoma państwami, w składowaniu tworzących go charakteru dwunarodowym, ograniczenie bliźniacze w obu państwach zainteresowanych (przytoczmy przykład Towarzystwa Polsko - Brazylijskiego w Rio de Janeiro i Towarzystwa Polsko - Brazylijskiego, staremu się jedno znaczenie wykazało, że towarzyszywa tego typu, o programach zbyt szeroko, nie zawsze mogą dostatecznie wydatnie realizować samo za dalsze propagandy.

Ta ostatnia sięga dopiero swe cele, gdy tworzą się organizacje dwunarodowościowe, wymieniane, ale ograniczone do określonych tworców, lub form wymiany. Tak naprzykład widzimy, że samo życie twórców i Towarzystwa Polsko - Brazylijskiego, Izby Handlowej Polsko - Brazylijskiej, którą zainaugurowano w miesiącu bieżącym o czym donosiliśmy w "Głosie".

Taka instytucja o programie ograniczonym do wymiany handlowej i propagandy polskich towarów i polskich ryneków zbytu, jakkolwiek znaczący problemat propagandy do spraw związanych z handlem, to jednak, przede wszystkim, przez to zacieśnienie może pracować w większej wydajności praktycznej.

W stosunku do Argentyny, wszystkie poważniejsze państwa samorzyste, skąd przybywają tu liczniejsi imigranci, nie zaniedbują wytworzenia instytucji mieszanych narodowościowo.

Też rzeczą bardzo charakterystyczną, że Francja, Niemcy, Włochy, czy Hiszpania mniej tworzą towarzystwa dwunarodowościowe, w typie ogólnym, a właśnie budują instytucje specjalne, do wymiany up. dorobku kulturalnego - naukowego, kulturalno - artystycznego, kulturalno - przemysłowego, etc.

Jak już wspomnieliśmy, istnieją w Buenos Aires subsydiowane odpowiednio rzady Instytutu: Francusko - Argentynski, Włoch - Argentynski, Hiszpańsko - Argentynski, Niemiecko - Argentynski, itd.

Zadaniem tych Instytutów jest właśnie wymiana, i opieka nad nią, wymiana, wartości naukowych, literackich i artystycznych, i promiana drogi zapraszania niezonych, artystów, czy literatów, i ogłaszania kursów, konferencji, odczytów, wystaw, koncertów, w ramach, czy literackich, urzadzanie wystaw zbiorowych, widowisk teatralnych, czy koncertów poświęconych muzyce narodowej owego państwa, etc., etc.

Polska, której narodowy dorobek kulturalny, szczególnie w literaturze artystycznej i literackiej jest jednym z najświetniejszych i najbarwniejszych pomiędzy narodami Europy, Polska, której własny dorobek pozwolił przetrwać 125-ciu letnią niewolę, bez utraty bliska narodowego, Polska, co wydała Kopernika, co już w połowie 14-go wieku powołała do życia Uniwersytet Jagielloński - jedną z najstarszych uczelni wyższych w Europie, Polska, której artyści w wielu dziedzinach sztuki dzielą prym na obu polach, nie ma dotychczas na terenie Ameryki Południowej swojej specjalnej ekspozytury ścisła kulturalnej, w postaci Instytutu Polsko - Argentynskiego, Polsko - Brazylijskiego, czy nawet Polsko - Południowo - Amerykańskiego.

Prażądę od lat 10-ciu z górą na polu naukowym w Południowej Ameryce, dotkliwe odczuwaliśmy brak tego typu instytucji. To też, za ostatniej bytności tutaj Marszałka Raczkiewicza, podniósł z Nim plan zrealizowania Instytutu Polsko - Południowo - Amerykańskiego do celów wymiany treści naukowych, artystycznych i literackich pomiędzy Polską i trzema republikami nad południowymi: Argentyną, Uruguajem i Brazylią.

Projekt mój, po zapoznawaniu przez Pana Ministra Mazurkiewicza został przez Niego przesłany czynnikom miarodajnym w Warszawie.

O szczegółach projektu napiszę w przyszłych artykułach.

Prof. Dr. W. Radecki.

upatrzone dobre gospodarstwo".

Przykozytate następujące znalazłem od żony: "Mamy ślub rytualny. Mąż wyjechał do Argentyny, zostawił mi z trojgiem dzieci i nie wspomaga ani nie pisze. Chodzą słuchy, że żyje z inną kobietą i zamierza brać rozwód zemną".

Wziąłem przykład żydowski, ale wśród ewangelizacji zachodzą również liczne wypadki rozdzielenia węzów małżeńskich.

Najsmutniejsze są bity opuszczający dachy — "Tato — pisze 10-letni chłopak — mamą płacze, chłodno i głośno. Czy tatą żyje jeszcze i dlatego o nas zapomniał? Jesteśmy bez mleka, bo Leontyna zabrał nam za dług, co tato zaangażował na jacht do morza".

Z ogólnej liczby rozdzielenia wdaję się, że ponad osiemnaście procent odzwiera się do towarzystwa za mało, i dlatego postanowieniem odesłać się do wszystkich czytelników pism polskich w Argentynie i Urugwaju, jak również do wszystkich towarzystw i organizacji. Zauważyłem, że szczególnie mało głosów napływa na "Listę poszukujących", ogłaszana w dziennikach "Głos Polski" i "Kurjer Polski". Dochodzą mi pobożne listy, że wielu czyta wprawdzie w gazetach swoje nazwiska, ale albo się biał zgłosić, albo odkłada rzecz "na później", "na przyszły rok".

Udaję się przeto do czytelników i do Towarzystwa z prośbą o współpracę z Wydziałem Konsularnym w "odkrywaniu zaginionych" i o podawanie do wiadomości naszej adresu każdego znanego, poszukiwanego przez pisma.

KAROL KRACZKIEWICZ
Kierownik Wydziału Konsularnego

"PRAWY" — "LEWY"

"Prawy", lub "lewy" słyszmy co chwila, jako określenie człowieka. Określenie to zwykle bywa wypowiedziane szeptem, z tajemniczą mimiką i najczęściej zawiera, albo przestrożkę: "ostrożnie, bo to lewy", albo też rekomendację człowieka; zależnie od "przekonań" mówiącego.

Wyraz "przekonania" pomieszczyć w cudzysłowie dlatego, że przejawia ową "lewość", czy "prawość" przekonania nie mowią, a szczególnie na emigracji strasy się, to zdów zachęca ludzi tymi nieszczerzonymi lewo - prawnymi wyrażeniami, które używane bywają zupełnie bezmyślnie.

Niejednokrotnie szafowanie wyrazami: "prawy" i "lewy" szkodzi robotce społecznej i stowarzyszeniom na emigracji, posta im się więc wraz z czytelnikami, zastanowić nad znaczeniem społecznym i politycznym stanowiska prawnicowego i lewicowego.

Politycznie "prawy" obywatel danego kraju — popiera rząd; "lewy" — stoi w opozycji rządowej.

Ponieważ rzady każdego państwa zmieniają się co jakiś czas, więc człowiek, który wczoraj był lewy — opozycjonista, jutro może być prawy w nowym politycznym układzie.

Czy to znaczy, że politycznie lewy wczoraj, a prawy jutro obywatel zmienił przekonania? — Nie.

Znaczy to jedynie, że rząd był uważał za szkodliwy, a więc walczył z nim, rząd obecną uważa za właściwą, a więc jest jego zwolennikiem.

Dzielniki pseudo - politycy, aby utrzymać domniemaną twar do linii przekonań, zawsze starają się być przeciwnikami rządowi; o tych jednak, jako istotnych politykach nie możemy mówić, bo skoro żaden rząd im nie dogadza, więc poco walczą z rządem dzielnikami, wczorajszym, czy jutrzejszym, skoro jakiego rządu chcą — sami nie wiedzą.

Obywatel posiadający poważne przekonania polityczne musi stawać się czasem prorządowcem — czasem przeciwrządowcem.

Jako klasyczny przykład człowieka, który nie zmieniając przekonań politycznych, był kiedyś "lewy", a dziś jest "prawy" może nam posłużyć Marszałek Piłsudski.

Kiedys Piłsudski był skrajnie lewy, nawet w oczach polaków; narodowa demokracja przechodząca z obruszeniem wymieniła Jego imię jako najskrajniejszego wyrotowca, — dziś ten sam Piłsudski, nie zmieniając przekonań, jest politycznie "prawy".

Ten przykład stwierdza nasze zdanie, że człowiek o przekonaniach politycznych poważywszy, siłą rzeczy, musi być — to pro, — to przeciwrządowcem w zależności od tego, jaki jest rząd.

Ze stanowiska społecznego, obywatel "prawy" czy "lewy" posiada charakter bardziej ustalony: — "klasowy".

Prawymi, przywykłymi nazywamy kapitalistów, kamieniczników, fabrykantów, oraz rodową arystokrację, która kurezowo trzyma się tytułów rodowych swych dziadów, wydrapując się, bez rzeczywistej osobistej treści; na piedestał elity społecznej.

Lewymi — nazywamy obywateli, którzy ciężką pracą, rzeczą, czy też myślowo, zdobywają chleb powszedni: — proletarijat robotniczy.

A jednak, w rzeczywistości, nie znaczy to bynajmniej, aby każdy kamienicznik, czy brahmi nie mógł być lewy, ani też, aby każdy robotnik w majtku i tytułowi musiał być lewy.

Niejednokrotnie ludzie, tak zwani "dobre urodzeni", nie przywiązują najmniejszej wagi do swych pustych tytułów i są i są przywiązują do demokratów, nie czują się w najmniejszym znaczeniu politycznymi wiosem, ale, którzy pochodzą z rodzin arystokracji, czy robotniczych.

Niejednokrotnie też, ludzie, których pochodzenie jest zupełnie proletariackie, żyją tylko po to, aby ułudzić grosza i wleść w ten sposób na ten upatrzyony poziom "mających".

"Prawy" działacze społeczni unikają mnogich dróg radykalizmu w rozwoju życia społecznego, niejednokrotnie drogą rewolucyjną, aby choć przyspieszyć ewolucję, niejednokrotnie drogą reformy, dojdą do idealu sprawiedliwości społecznej.

Wielu z tych, którzy już zdołali, drogą osobistego powodzenia, przywrócić sobie życie, daje im tych, którzy patrzą trześnie dalej od rozdania sobie życia, bo im się, którzy chcieliby usmiechnąć fortuny na własny szczęśliwy obiad, i którzy chętnieby usmiechnąć fortuny dla wszystkich swych brać.

Przeistawmy się ras "bać" lewicowości społecznej, przeistawmy się ras "prawicowości" i wystrzępnij się ich, jak za

razy.

Na emigracji szczególnie te podziały społeczne, na prawych i lewych są nieskończenie śmiejące, bo nie zawierają żadnej treści. Tutaj i tak zwani "lewi" mało mogą zdziałać dla społeczeństwa, wyjątkiem klasowych, i "prawy" niezegu nie dokonają, albo przesunęli się w stosunku do domniemania niższych.

Z tego nierozważnego społecznego obustronnego, to jest, zapewne tyłu nby "prawy" i "lewy", otrzymują się powodzenia dążącego, bo w granice rzeczy przeprowadzają się emigracja i na przedni przedni, aby zemści zabłądzą i najczęściej niedziałają, gdyż bardzo w tym wylasyku, zarówno "lewi" jak "prawy" przekonałmi jak i wypływają z towarzyszenia, czy rodni.

Tu spokojny obserwator widzi istną farsę społeczną, w której emigracyjny "lewicowiec" ze skóry wylaża, żeby... panować, koniecznie panować nad, tak zwanymi, — "masami", jednak nie mieszają się z "masą" — powtarzając bezmyślnie: "Ja jestem lewy"; prawnicowy znowu, po przejechaniu oceanu, wyobraził sobie, że będąc urzędnikiem państwa, biura, czy banku, już tym samym należy do "arystokracji" emigracyjnej i trzymają się z godnością zdalek od proletarijatu.

Wszędzie te operetkowe "klasy społeczne" i "politycy" na emigracji pochodzą z braku kultury i wyrobienia.

Człowiek naprawdę kulturalny, a prawdziwy społecznik, może być członkiem każdego towarzystwa robotniczego, czy ludowego.

Na emigracji, właściwie nima prawych ani lewych — a wyrazów "prawy" czy "lewy" używa się najczęściej jako szydu, lub argumentu kaptowania zwolenników, którzy też sensu wyrazu nie rozumieją.

Zadania społeczne na emigracji są treścią pozytywną, którą trzeba wykonać; — działacze dzieła się tu na tych, którzy chcą działać dla wszystkich i tych, co chcą działać dla siebie.

Czy "prawa" czy "lewa" ręka praca musi być wykonana dla wszystkich.

Nisty.

Głosy o „Głosie”

Po ostatnich zmianach w redakcji "Głosu Polskiego" zaczęło się być znowu dużo o nim mówić.

To szczególnie, bo to znaczy, że stał się przedmiotem zainteresowania Kolumny Polskiej.

W siedziach Towarzystwa Polskich, na salach posiedzeń, które prawnie odzwierają się w Sobocie, widzimy w rękach stowarzyszonych uczestników na zebraniu, kolorowe stronicie sobotnich numerów "Głosu Polskiego" — Kolumna czyta "Głos".

Po zebraniach, czy też w toku zabaw tanecznych, starszyzna dyskutuje o swym organie prasowym.

Mówi się o tym, jaki dziś jest "Głos" i jakim, by się go chciało widzieć.

"Dziśniejszy "Głos" — to zupełnie coś nowego" — mówi jeden z nestorów emigracji, "można się z niego uczyć".

"Tak" — odpowiada pełen energii młody rozmówca, "ale trzeba by nieprzerwanie słonię".

Ta wymiana zdań pobudziła wielu do zainteresowania dyskusyjnym o dokładniejszej wyjaśnienie.

Starszyzna wytłumaczył mi, że "nowość" "Głosu" polega na tym, że nie zajmuje się on osobami, tylko sprawami, oraz kase się zastanawiał nad tematami, o których sam emigrant, zajęty pracą i kłopotami życiowymi, nie pomyśli, nad rzeczami, które może nieźle daleko stoją od szarej doli, codziennej emigranta, ale o których myśleć trzeba, żeby te szare doli miały, a może z czasem i zmienić.

Energiczny młodzieńca powiada, że podoba mu się też pismo, ale jest ono za spokojne, nie zaciepa nikogo, a on w swoim młodości, czego zapale rad był parą podziwianym "pieprzonym" pistrza walczyły swych, może domniemanych przeciwników, przekonano ostro i szybko błądzących, złych skarów.

Zarówno pierwsza jak i druga opinia jest faktem pozytywnym dla pisma, przez samo swie istnienie.

Starszyzna pochwalił "Głos" — lubi on myśleć i może lata przedałyte powoływały mu wesołość, co nie równowagę pasową.

Młodzieńca — niecierpliwi się, ale chce czegoś od oficjalnego organu, tym samym uważa go

za swój organ, chce go użyć do walki moze z wiatrakami, ale do walki.

W innym kącie bufetowej izby, też mówią o "Głosie". Tam dyskutowali, biurkowi pracownicy — inteligenci.

"Głos" jest zastrudny dla naszych ludzi", "oni chcą sensacyjnych, łatwych i zabawnych rzeczy", "gdzie tam robotnik bezdziej siebie głębiej lamal nad artykułami niezonych".

Nim zdążyłem zapytać, na czym polega trudność "Głosu" i jakich by się chciało sensacji, czy wesołości; znalazł się interlokutor — robotnik, który śmiało zaczął:

"Nie panie, wcale nie jest trudny". Tym większą wagę nabrano do jego przesłanie, że w rozmowie wykazał zrozumienie linii przewodniej w wielu artykułach.

"Sensacji i zmyślnych zbrodni też nam nie potrzeba". "Chcę my właśnie tego nad czym pomyśleć trzeba i choć czasem trudno — to tym większą przyniesność, jak człowiek zrozumie coś, co sam uważał za trudne" — "Ja bym chciał tylko więcej wiadomości z Polski całej, a szczególnie z mojego powiatu".

Doszły to dziwnie, ale niejednokrotnie spotykałem się z opinią inteligentów polskich, która podkrowiała trudny charakter "Głosu Polskiego"; robotnicy zaś ani razu nie utyskiwali na trudności.

Prawdopodobnie, inteligenci nie domiętają możliwości intelektualnych naszego chłopca i robotnika, który może naogół mało opinuje na zebraniach stowarzyszeń, bo trudno mu się w formie mowy, to, co chciałby powiedzieć, ale umie i lubi myśleć.

Co do wiadomości z kraju to istotnie trudno jest, przy tej kołoskiej odległości, jaka nas od Polski dzieli, podawać nowę wiadomości z naszymi wsi i miast, a to w miarę rozwoju "Głosu Polskiego" mamy nadzieję, że w praktyce, która już poczyniła duże kroki naprzód pod względem techki, nieopóźni, z czasem i dalszą wiadomości krajowych.

Takich i innych rozmów o "Głosie Polskim" można by przytoczyć wiele — to "inne", które nie zastanawiające się nad treścią pisma, bieżącej się tylko o sam fakt jego istnienia, nie mogą nas zainteresować ani dopomóc redak-

Pomagajcie szukać zaginionych!

Każda poezja z Polski przynosi do Wydziału Konsularnego daną o poszukiwaniu osób tzw. "zaginionych". Wiadomo o osobach, bo listy emigrantów poszukujących ogłaszamy stale w prasie.

Spraw tych są dziesiątki i setki. Zaglądnijmy w akta. Czasem pyta o kogoś starszy znajomy, dawny kolega — i zdaje się, że ofiaruje swoje pomoe na wypadek, gdyby jej poszukiwacz potrzebował. Niedawno mieliśmy zapytanie z Francji o dwóch bractwach, Miła wiadomości, Praocadwa, u którego byli zajęci pod wyjazdem do Argentyny, chwali ich sobie i byłby rad, gdyby od niego wrócił. Szukało się o tych wychodźców pod wskazywanymi adresami i przysłał pisma — a naprzódno, Kto wie, czy nie będzie ich, nie wiedząc o zapytaniu.

Nieraz chodzi o podjęcie sprawy po przedku czy krewnym, a to się za przedkładają poszukiwaniemu jakis interes.

Wiadomości wszelkie, do sprawy rodzinne. Ta matka szuka syna: "Wyjechał 7 lat temu, z początkiem stycznia, od 4 lat zamilkł. Utracił się z niezapoznaną wdową i podrobnymi, żyje-li me dziecko albo co się z niem stało?". W innym akcie znajdujemy pismo od siostry: "Od paru lat proszę o wiadomości od brata. Wysłałam znaną, mieszkając w kraju, chciałabym sprowadzić brata do siebie, mam dla niego

AUSTRIA I GDANSK

Zawarcie ostatnich umów polsko-gdańskich oraz odrębnienie, jakie zaprowadziło w stosunkach między Rzeczpospolitą a Wolnym Miastem stanowi dla opinii na chodząco - europejskiej dość nie spodzianki. Dojdzie do władzy w Niemczech, a również w Gdańsku, hitlerowców, oznaczono tam za zapowiadających nieuniknionych wy stąpienia Roszsy przeciw Polsce, oraz za hasło do wielkiej ofensywy na granice Polski. Tymczasem właśnie pod rządami partii narodowej - socjalistycznej w Gdańsku doszło do bardzo szybkiego wywołania różnych zatargów i sporów, wlokących się od lat między Gdańskiem a Polską przez Liga Narodów.

Hitlerzy natomiast skierowali swoje wysiłki głównie w kierunku Austrii i tam rozwijał naj większą działalność, nie wstydząc się przez to narazić się polityce, jaką prowadzi nad Dunajem wielkie mocarstwa, przeciwstawiając się zgodnie wszelkim wy mowom „amelschusowym”. Nawet w Alzacji hitlerzy wydają się być dość aktywniejszy, niż na granicy Polski. Ostatni strajk w Strassburgu, z barykadami, i salwa policyjnego oraz wojska, był podobno inspirowany przez ja czejki narodowe - socjalistyczne.

Opinia zagraniczna raskoczona takim obrotem sprawy, zastana wia się co jest powodem agresywnego stanowiska hitlerowców wobec Austrii i powściągliwych polityki wobec Polski. Pryta nie takie może nasuwać tembar dziej, że Berlin liczy się poważnie we wszystkim z Rzymem, do którego polityka zmierzalaby raczej do skierowania ekspansji niemieckiej w kierunku Polski, a odwrócenia jej od Austrii.

„Journal de Geneve” zajmuje się tym tematem w artykule wstępnym. Stwierdza, że układy polsko - gdańskie mogły być z łatwością zawarte, gdyż interesy gospodarcze Polski i Gdańska są wspólne. Pismo genewskie uważa, że obie umowy odpowia dają interesom obu kontrahen tów i trudno określić, kto osiągnął większy sukces. Politykę za natu gdańskiego tłumaczy przedewszystkiem ogromnym trudno ściami gospodarczymi, z jakimi borykał się Gdańsk, tracąc stop niowo pośrednictwo w handlu za granicami polskim, który prze waznie skierowany był na Gdynię. Senat gdański przynosił spodo wadło odprężenie wewnętrzne na terenie wolnego miasta, starsi się o zmniejszenie robotniczo, chce pozyskać warstwy robotnicze, myśli o utworzeniu w śmieju gdańskim więpiszki, wystarczającej do przeprowadzenia zmian konstytucyjnej i w tym celu pragnie pozyskać sobie nawet Polaków.

Ale z drugiej strony wszyscy wiedzą, że Gdańsk kieruje się w swej polityce dyktandami berlińskimi. Postępowanie jego jest wyrazem obecnego stanowi ska rządów Roszsy. Jakże jest to stanowisko? „Journal de Geneve” odpowiada na to w sposób następujący:

„Netychmiastowym celem, do którego dąży dziś Hitler, jest „shitleryzowanie” Austrii. Tymczasem celem Europy przeciwstawi a się tym zamiarom gdyż wi dzi w tem niebezpieczeństwo „amelschus” oraz hegemonji na ródowej - socjalistycznej nad Eu ropą niemiecką, a przez to nad całym kontynentem. Zdaje się, że Hitler chciał odpowiedzialność za to obwasy przykładem gdańskim. Gdańsk jest narodowo - so cjalistyczny, a jednak jest bar dziej liberalny i bardziej ugodo wy, niż wszystkie poprzednie

rządy wolnego miasta: zawiera przeciw układy z Polską. Hitler chciałby aby opinia europejska wywnioskowała z tego, że Austria narodowa - socjalistyczna jest liberalna i po na będzie również liberalna i po kowaja, jak wyjdzie się nim beo Gdańsk i że związek państw na ródowej - socjalistycznej w Euro pie środkowej stanowił będzie gwarancje pokoju. Czy nie żądajemy się wobec manewru nar dia subtelnego, mającego za ce lanie wywołanie wpatliwości i chwiejności w szereguach zwoln ników systemu Dollfusa w Wiede niu?”

Te charakterystyczne zestawie nie stacady w każdym razie, że Europa widzi związek jaki ist nie między sytuacją polityczną we Wiedniu, a położeniem nad Bałtykiem. Z możliwością naporu niemieckiego w kierunku Au strii liczył się już w czasie woj ny Roman Dmowski, który w słynnym memoriale z dnia 8 paź dziernika 1918 r. wysunął tezę, że odparowanie niebezpieczeństwa ussodowienia się Niemiec nad Dunajem będzie wymagało wzmożenia pomocy Polski nad Bałty kiem. Dziś, jak się okazuje, między agresywną polityką ru

chu hitlerowskiego w Austrii, a polityką rządu niemieckiego wo bec Polski niema sprzeczności, lecz przeciwnie istnieje związek bardzo wyraźny. Ze związku tego również polityka polska, oha zaywaniem dość obojętnie wobec tego, co się dzieje w Europie nad dunajskiej, musi zlawać sobie. Jasno sprawa i wywiagnąć z tego konsekwencje.

Opinia polska z zadowoleniem przyjęła fakt zawarcia umów polsko - gdańskich. Zbliżenie między Gdańskiem a Polską, zespole nienie wolnego miasta z krajem naszym wzięli naturalnie i u zaywaniem leża niewypilifio po linii polityki polskiej, ale to nie zwalnia nas z bardzo trzeźwego patrzenia na rozwój wypadków, bardzo realnego oceniania dci szejściej polityki niemieckiej oraz sta wej Polski i chłodnego oraz sta łowego patrzenia w przyszłość. Tu nadmieniamy tylko, że po lityka Hitlera kieruje się przede wszystkim motywami nacjonaln istycznymi. W Austrii widzi lit ler największe skupienie narodu niemieckiego poza granicami Roszsy i dlatego głównie wysiłki jego idą dals w kierunku Wiede nia, nie licząc się z innymi wzglę dami.

200 TYS. KOBIET WŁOZKO W G. ST. ZJEDNOCZO NYCH

Wojna skierowała masę ko biat na drogę zarobkowania, z której nietylko nie cofnęły się, ale tłumnie zapływały placówki, przędzajem zajmowane przez mężczyzn i śmiało też można, że w wysięgu tym zrównały się z ni mi, a w wielu wypadkach prze sięgając swych towarzyszy. Kobi ta zasmakowały rade w swobodzie nie wróciła do dawnych form swego bytowania, które by li żyły ciśnie i sztucznie. Lata doborobytu zastęły ją uganianie się za coraz to wyższym zarobkiem, bo własny pieniądz dawaj jej niezmarną dotąd niezależność i pozwalał korzystać z wielu u ciech życia.

Ale oto nadeszły ciężkie czasy, które w równym stopniu dotknęły mężczyzn i kobiety, podważając oboje zarobki. Co gorsza kry zys wytworzył nowy typ — ko biety - włożki.

Statystyka amerykańska uka zuje bardzo bolesne stronie bierko bne, podajcie liczbę kobiet — włożek w tym kraju na 200 tysięcy, które w poszukiwaniu sposobów zarobkowania przeno szą się z miasta do miasta.

nie przestają one w środ kaach lokomocji. Na głównych drogach spotyka się wymierzona ne postacie młodych kobiet, ubrane w spodnie i bluzkę koloru khaki. Z małym zawinięciem na plecach. Podróżują one w pojedynkę, lub w towarzyszywie męż czyzn, gdy towarzyszą takie nadarzy się w napatkami na drodze pościgu towarowym, lub gdy mały bluzyczek automobil zatrzymać się by podwieźć ją ka walek drogi. Zdarza się, że zaprowa szenie takie spotyka się z odno wa, lecz rzadko, orestki bowiem roważy, czy obawy głuszy pie kacy bół nóg, które za chwilę z uczuciem ulgi wyznają się na miękkich poduszkach siedzenia. Rezultaty tych przejażdżek nie raz smutkiem celem roznają się po kraju, a przecie nie wyzyski kich wypadki notowane są przez policyję, bo nie wszystkie kobiety chcą się przyznać przed sąstem do ponizenia jakie się spotkało.

Co skłania te kobiety do podję cia tego rodzaju wędrowki? Odpowiadają na to daję nam sier żantka policyj Margaret Slato, która dzieli kobiety - włożki na 3 kategorie:

TAJNE ZBROJENIA POWIE TRZNE NIEMIEC

Według informacji z wiarog dnych źródeł, zbrojenie Niemiec w powietrzu przeprowadzane jest ściśle według planu uzgod nionego pomiędzy Goeringiem i ministrem Reichswery. W zakładach Junkersa w Dessau za mówiono w ostatnim czasie kilka dziesiąt samolotów bojowych no wego typu, który wypróbowany został podczas ostatniego „urlo pu” Goeringa na wyspie Sylt.

W celu ukrycia właściwego przeznaczenia zamówionych sa molotów, ministerstwo lotnictwa nie uskuteczniło zamówień wprost, a robi to drogą okólną przez związki gmin i inne orga nizacje. Samoloty ta figurują w wykazach zakładów Junkersa jak ko turystyczne. W ostatnim czasie zamówił 72 takich samolotów.

Część zamówionych samolotów zatrzymał się by podwieźć ją ka walek drogi. Zdarza się, że zaprowa szenie takie spotyka się z odno wa, lecz rzadko, orestki bowiem roważy, czy obawy głuszy pie kacy bół nóg, które za chwilę z uczuciem ulgi wyznają się na miękkich poduszkach siedzenia. Rezultaty tych przejażdżek nie raz smutkiem celem roznają się po kraju, a przecie nie wyzyski kich wypadki notowane są przez policyję, bo nie wszystkie kobiety chcą się przyznać przed sąstem do ponizenia jakie się spotkało.

Do pierwszej kategorii za liczyć można kobiety o zapulo nych głowach, które szukają i przeżywiają wrażenia, mające im dostarczyć materiału do książ ki. Do drugiej kategorii należą kobiety, umiejące dać sobie radę w życiu ludzkie się nadszając, że w ciąg tej wędrowki nadarzą im się jakieżś uciezkie sposoby za robkowania. Są to kobiety, które w nieczesie tej szmukaj ratunku przed najgorszą needą, jakaby jej spotkała po rzytciu wszelkich sposobów i korzystania z wpatli wej pomocy przyjaciół. Trzecią kategorię kobiet porównać moż na do mężczyzn - włożek. Ten typ istniał i przed kryzysem.

Na skutek tych zamówień, za klady Junkersa przeżywiają o kład wysokiej koniunktury. Li czebza zatrudnionych wzrosła w o ostatnim czasie o 60 proc. Według oświadczenia jednego z członków dyrekcji, zamówienia te wystar czają na utrzymanie conajmniej przez rok zakładów w pełnym ruchu.

Zakłady Junkersa otrzymały również zamówienia na wykona nie ciężkich samolotów, bombar dujących o dalekim zasięgu. Pra ce przy budowie tych samolotów powierzono robotnikom zaufa nym, wybranym z szeregów lit lerowickich. Reszta robotników nie ma dostępu do tych części zakładów, w których buduje się samoloty, przeznaczone dla woj ska.

TWYM NAJLEPSZYM PRZYJACIELEM
w potrzebie
będzie zawsze

KSIĄZECZKA OSZCZĘDNOŚCIOWA

Banco Holandes
ODDZIAŁ GDAŃSKI

Centrala: Bme. Mitre 234 Buenos Aires
Filija: Corrientes 194

PEWNOŚĆ I DOBRY PROCENT
nie złoś nigdy oszczędności zanim się poinformujesz co do naszych specjalnych warunków.

SPRZEDAŻ KART OKRĘTOWYCH
po cenach konkurencyjnych. Poinformuj się o naszych cenach zanim kupisz kartę okrętową.

Otwarte od 8.30 rano do 7mej wieczór. W soboty od 8.30 do 12.30.

Cygan - "czarodziej" pogromca zimnych kasjerów bankowych

Z Warszawy donoszą: Niedaw no pisaliśmy o Alfonsie Siwaku, cyganie, który oskarżony jest o hipnotyzowanie kasjerów w ban kazach i urzędach, które następnie okradal.

W tym miesiącu cygan - hipnoty zer zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym. Według ak tu oskarżenia okradł on przy pro mowej hipnozy kasjera Edwarda Kisielewskiego w lokalu kasy skarbowej przy ul. Marszałkowskiej na 2000 zł., w lokalu kasy skarbowej przy ul. Nowogrodzkiej 300 zł. — kasjerowi Wacława Kowalskiemu, w Banku Ludowym w Krotoszinie kasjero — 1000 zł., również w Krotoszinie rachmistrzowi Pawłowi Wry — 600 zł. — w Ostrowie Wie lkopolskim kasjerowi Creditveimnu. Pawłowi Kucie — 600 zł., w tymże Ostrowie na szkole na czelnika Kasj Skarbowej Franciszka Ziemińskiego 400 zł., w hurtowni monopolu spirytusowego w Kaliszu niebezpieczny cy gan skradł nauczelnika Helfodora Chorzelskiego 500 zł.

Nie jest to jednak pełna lista przestępstw Alfonsa Siwaka, o wszystkich bowiem przestępstwach jego udało się zbierać infor macje. Wiadomo jedynie, że gru

sował on również za granicą. Ują to go w Finlandji i przekazano władzom polskim — sądomym. Cygan hipnotyzer dokonywał przeważnie tych kradzieży przy sposobności zmiany banknotu 600 - złotowego, z którym zawy czaj zgłaszał się do kasy. Manipu luje banknotami, potrafił nspić czujność kasjera i opróżnić zawa rtość kasy. Po raz pierwszy wpał w Warszawie podczas wy zyty w lokalu Kasj Skarbowej przy ul. Nowogrodzkiej. Kasjer Wacław Kowalski, który miał już z nim do czynienia, poznął go i oddał w ręce policyj.

W toku dochodzeń poskodo wani kasjerzy nie umieli wyjaśnić, w jaki sposób cygan dokony wwał kradzieży i w jakim momen cie mógł on zahipnotyzować swo ją ofiarę.

Powołano w celu dokonania ekspertyzy prof. dra Bałey, który poddał obserwacji cygana i orzekł, że niewiarogodnym jest podługowanie się przez Siwaka hipnozy. Kasjerzy zazwyczaj są przy tym na piedmiecie a nie w oczach klientów.

Dla hipnozy zaś konieczne jest głębokie i silne spojrzenie wprost w oczy. Poza tem prof. Bałey nie potrafił ustalić czy cygan poslu giwał się hipnozą w celu wywoła nia zamieszania i spowodowania zaburzeń psychicznych. — Gdy po ukończeniu śledztwa Siwaka zwolniono za kaucją, zbiegł on za granicę i został dopiero w ja kiś czas później po rozesłaniu li stów gończych wydany przez Fin landję.

Alfons Siwaka, który zasiadł we środę na ławie oskarżonych pod niezwykłym zarzutem, jest mężczyzną 50 - letnim o wielkich

czarnych oczach. W spo giego jest niewątpliwie gmetyzującego. Cygan da się nie przyznaje, twier dając na ofiarę podobieństwa innego cygana. Dla usza tej tezy obrona Siwaka do sądu w charakterze kilku cyganów, którzy są dosyć podobni do niego. Rozprawie przewodni dza Rybiński.

Prokurator wbrew wa obrony domagał się mro sprawy, a oskarżony cy pnotyzer powiedział w w chwili do sądu:

— Róbię sobie jak

Sąd postanowił przepa rozpoznanie sprawy. Cy gan przedsiadł półtora róz zieniem fińskim, jak temy za swoje winy. Jest os ga dzieci.

Przeznaczono kilku pa wanych kasjerów z pow Wszysej oni kategorii znali w oskarżonych cy gany dokonał kradzieży.

Prof. Bałey przebadł charakterze bieglego, że Alfons Siwaka robi nie wrażenie człowieka cinaich hipnotyzujących, ale jednak nie można nie mnić ery z tych własno tycznych rólby użyciu, niestawiającwna kłifa ków z Warszawy, zaso ność odroczenia sprawy

Polski Balon Wyciąg Świat

Waszyngton, 21 — Towarzystwo aeronaucy że polski balon azożony po napar Okarokazłoda, daję się za. Jast

FRANCUSKIE KOMPANJE OKRĘTOWE
(Chargeurs Reunis — Sud Atlantique — Transp. Maritimes)

WYGODNA PODRÓŻ Z EUROPY DO ARGENTYNY
Nowocześnie urządzonej okrętami
Massila — Campana — Florida —
— Groix — Portose — Lipari

Wszelkie informacje w kwestji starań o „AFIDA” i sprzedaży KART OKRĘTOWYCH zwanyc „LLAMADA” na przyjazd z Polski są ochotnie udziela lane przez

“NAVIFRANCE”
Compañías Francesas de Navegación
CALLE CORRIENTES 351-59 BUENOS AIRES
U. T. Retiro 31 — 4931

41%
2

PLACI ZA WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE
Jedynie Banco de las Americas
PRZESYŁKI PIENIĘŻNE W KAŻDEJ WALUCE
USKUTECZNIWA SZYBKO I TANIO

Karty okrętowe do i z Polski
Najtaniej tylko

420 - SAN MARTIN - 420 BUENOS AIRES

BANCO de las AMERICAS

"Wychrzciłem się z miłości, —
— a ona mnie zdradziła z żydem"

Warszawa. — Przed sędzią Dymańskim odbyła się ostatnio oryginalna sprawa.

Antonia H., kobieta raczej brzydka, oskarżyła przystojnego młodzieńca, Samuela W., o to, że sprzedał ją, a następnie szantażował, domagając się pieniędzy i żądając, że jeśli ich nie otrzyma, wyśle ją do szpitala dla umiarkowanych żydów."

Mąż jej Szymon H., dekorator dywanów z warszawskich teatrów, był żydem.

Dnia jest katolikiem, wychrzcił się dla tej nieporozumienia nieładnej kobiety, która go zdradziła z "sprawdzonym żydem".

Oskarżyciel wnosi, by Sąd rozstrzelał sprawę przy drzwiach zamkniętych.

Sędzia Dymański: No to, że ktoś z kim żył, to w dzisiejszych czasach nie jest czymś gorszym, ani nie narusza dobrych obyczajów. Jawność jest zasadą w procesie karnym, tajemność jest tylko wyjątkiem.

Sprawa idzie więc przy drzwiach otwartych.

Sędzia: Czy oskarżony przyznaje się do winy?

Oskarżony: Panie sędzio! Nie przyznaję się. Miałem z nią raz stosunek, ale nigdy żadnych pieniędzy nie żądałem. To jest zemsta.

Oskarżony opowiada, że gdyby miał oskarżycielki dowiedzieć się o zdradzie napadł na rywala, a więc na oskarżonego i ugodził go nożem w płeć.

Samuel W. wniósł skargę do prokuratora.

W odpowiedzi na skargę te Antonia H. wycofała oskarżenie o szantaż...

Obrona oskarżonego składa oświadczenie, że Samuel W. zraniony został 22 marca 1933 r., i tego samego dnia wniósł skargę.

Oskarżenie wniesione przeciwko niemu przez Antonię H., noś datę 23 marca.

Zostało więc wniesione w dzień po napadzie!

Oskarżycielka, która po chwili obłąkała zeznania, uparcie twierdzi, że Samuel W. szantażował ją, żądał pieniędzy, groził, iż o wszystkim doniesie milicji.

Plazo. — Panie sędzio! Jestem teraz bez wyjścia. Mój mąż porzucił mnie. Sędzio: To przez sprawę chłopca zmięścił się?

Miliczenie. — Adwokat oskarżonego: Kiedy oskarżony po raz ostatni żądał od pani pieniędzy?

Obrona: Nie pamiętam.

Obrona: Na jak długo przed datą złożenia przez panią zeznań?

Na kilka tygodni.

Obrona: Dlaczego więc pani tak długo czekała na skargę? Antonia H. milczy. Nie umie odpowiedzieć na to pytanie.

Ale odpowiedź jest prosta. Wniósł skargę, by ratować męża przed grozącą mu odpowiedzialnością za zranienie jej kochanka.

Po chwili zeznaje mąż — Szymon H.

Jest zdenerwowany i wzburzony.

Pokazuje na oskarżonego woła:

— Za co on mnie to zrobił!

Ja się dla niej wychrzciłem, wychrzciłem się z miłości, ona mnie zdradziła z żydem.

Teraz moja żona jest w ciąży — mówi świadek — a ja nie wiem czy to moje dziecko...

Jak się urodzi, to zrobię analizę krwi. Może jest moje.

Sędzia: Czy pani coś wiadomo o szantażowaniu żony przez oskarżonego?

Świadek: Ona mi to mówiła i przysięgała w kościele.

Przewód sądowy zamknięty.

Serja Morderstw Dla Zatuszowania
Jednej Zbrodni

Policja nowojorska wpadła na trop serji morderstw, stanowiących łańcuch zbrodniczych konsekwencji dla zatuszowania jednej zbrodni. Do kawiarni w Brooklynie wpadli nieznanymi zamaskowani bandyci i obrzucili gradem kul niejakiego Jamesa Dolana. Napadnięty runął na ziemię, ogdony śmiertelnie pięcioma kulami. W popołudnie ucieka publiczność z lokalu, zaś służba zajęła się gromadzącym ofiarą napadci. W zamieszaniu dano zbiec napadnikom, lecz jesszcie tego samego dnia zajęła się policja intensywnie ich wysłedzeniem.

Pierwsze poszlaki naprowadziły organa bezpieczeństwa na myśl, że zbrodnia musi pozostać w związku z zamordowaną wdową po królu gangsterów nowojorskich Jacku Diamond. Dolan był bowiem jej starszym towarzyszem i obrońcą i stał nad jej bezpieczeństwem. Nie odpowiedział on żony Jacka Diamonda, gdy ten uciekł przed swymi przesiadawcami do Europy, towarzyszył jej wiernie na każdym kroku, gdy Diamond z barykadował się w swojej górze, kiedy twierdził z kochanką swoją Marion Roberts, zwana popularnie Kiki. On udzielał wdowie pomocy, gdy doszła do niej strasna wieść o zamordowaniu męża.

Gdy wdowa po Jacku Diamond została zamordowana wśród tajemniczych okoliczności, Dolan pierwszy naprowadził policję na trop mordercy. Sprawa przedstawiła się tak tajemniczo i znacząco, że jego wskazówki były dla policji wprost bezcenne. Przypomniło sobie, że Dolan ostrzegł władze bezpieczeństwa

przed morderstwem, że należą wierzyć kobiecie, przez którą przemawiał.

Obrona oskarżonego domaga się uniewinnienia Samuela W. Podkreślał chronologiczne zestawienie dat, występujących w sprawie, dowodził, że całe oskarżenie o szantaż jest wymysłem sztucznie skonstruowanym potę, by usprawiedliwić czyn męża, czyn podjęty niewątpliwie w odpowiedzi na zdradę żony, czyn godzący w życie jej kochanka.

Antonina H. która tyle krzywd wyrządziła swemu mężowi, chciała go ratować.

Ale droga do tego nie prowadzi przy oskarżeniu o szantaż miłosny.

Po krótkiej przerwie Sąd ogłosił wyrok, którego meos Samuel W. został uniewinniony.

Niebawem na wokandyne znalazł się nowa sprawa, w której oskarżycielem będzie Samuel W. oskarżonym zaś będzie o ciężkie uszkodzenie ciała mał oskarżycielki Szymon H.

nych zbrodni. Lecz wynik śledztwa przedstawia się nazbyt jasno i przejrzysto, aby można było dać im wiarę. Morderców oraz niewątpliwie krzesło elektryczne.

REFORMY POLITYCZNE
HITLERA

Bayreuth, 20 — Na zebraniu nastawów minister bawarski Schwenn donosił, że kanclerz Hitler projektuje stworzenie z Niemiec państwa jednolitego.

Chce znieść granice między państwami i wprowadzić 37 obwodów odpowiadających organizacji nacjonalistycznej listycznej.

Berlin, 20 — Z miarodajnego źródła donoszą, że projektowana reform politycznej i administracyjnej Niemiec Hitler gotów jest zaprowadzić fundamentalne zmiany a nawet znieść zupełnie państwa stanowe.

Minister oświaty Bawarii oświadczył, że "zgodnie z życzeniem Hitlera w przyszłości znikną granice między państwami. Państwo niemieckie pod względem struktury zostanie zjednoczone i podzielone na 37 prowincji, których stolicami będą miały to samo znaczenie, co obecnie stolic państw.

Wiedeń, 20 — Pismo "Wiener Zeitung" w swym artykule przypomina, że od czasu wojny nie było trzeba ogłaszać stanu wojennego w Austrii, lecz że "raz widać, iż może się zdarzyć do tych ostatecznych gwałtownych środków".

Dalej wyjaśnia, że w ten sposób automatycznie przywróconą zostanie kara śmierci, która przez konstytucję została usunięta.

KAPITAŃ OCALAŁ W OSOBLIWYM WYPADKU W SOKALU

Z Sokala donoszą: W powiecie sokalskim odbywała ćwiczenia 17. Brygada kawalerii. W ćwiczeniach brała udział również artyleria i czołgi.

Podczas tych ćwiczeń miał miejsce w Sokalu straszny wypadek, który mógł pociągnąć za sobą dwie ofiary. W chwili, gdy gościnnie przejeżdżały czołgi, z przeciwniej strony nadjechał motocykl wojskowy z przyczepką, w której siedział kapitan N. Niefortun, ni kierowca motocyklistki, żołnier kolumny samochodowej, wpadł z boku na czołg, którego gąsienice w tej chwili wciągnęły przyczepkę wraz z pasażerem do góry. Na szczęście spostrzegł żołnierz z wieżyczki obserwacyjnej czołg zatrzymał. Kierowca wyszedł z wypadku bez szwanku a kapitała odstawiono do szpitala powszechnego, gdzie stwierdzono złamanie nogi.

Ten tragiczny wypadek oraz cudowne ocalenie kapitała wywołały tutaj olbrzymie wrażenie.

MEDICINAL NEWS

NAJWIĘKSZA KLINIKA
W BUENOS AIRES

Posiada 12 poradni specjalnych, obsługiwanych przez swych lekarzy dyrektorów.
ODDZIAŁ DLA MĘŻCZYZN: Kierowany przez Doktora E. Q. Ba cignalpo. Były lekarz Państwowego Departamentu Higieny. Były dyrektor szpitala ubożskiego w Rosario.

Specjalny Oddział Dla Chorób
Wenerycznych i Syfilisu

Abonamenty od \$ 10 miesięcznie. Racjonalne leczenie rzerzączki przewlekłej i chronicznej, oraz wszystkich jej komplikacji — Nerki. Sledziona. Prostata. Zwężenie i słabość pęciowa.

Chorzy wyleczeni w tej
Klinice z rzerzączki

C. R. Rzerzączka chroniczna od pięciu lat. Wyleczony radykalnie po dwóch miesiącach stałego leczenia.

L. F. P. Rzerzączka przewlekła i eritisitis wyleczony w całości w 30 dniach.

S. R. Rzerzączka skomplikowana z orquiepididimitis podwójna. Leczenie intensywne z wynikami zadawalającymi — Szybkie zniknięcie bólów. Wyleczony w dwóch i pół miesiącach.

B. Q. Zastarzała urethritis rzerzączkowa przewlekła. Metoda skrobankowa. — Wyleczona w dziesięciu dniach.

B. Rzerzączka chroniczna datująca od czterech lat. Balanitis. Wyleczona w mniej niż dwóch miesiącach.

Syfilis: 606 i 914

Oddział obsługiwany przez lekarza specjalistę szpitala Ramos Mejia. Wspaniałe wyniki uzyskane nowoczesnymi metodami.

Szankry, miękkie i twarde, wrzuty itd. — Choroby krwi ogólnie. — Zła cyrkulacja. — Impotencja. — Specjalne leczenie dla radykalnego wyleczenia.

ODDZIAŁ DLA KOBIET

Kierowana przez Doktora A. Antonelli, lekarz szpitala Rawson i Ramos Mejia.

Porody i też porodów. — Metritis, Wagenity, Polipy, Infekcje, Przeszkody w menstruacji. — Upiśwy.

Klinika ogólna: Płuca, Suchoty, Serce. Żółtek. Wątroba, Jajniki wewnętrzne. System nerwowy. Reumatyzm.

Zylaki: Niebolesne zastępy zwąsieniom. Hemoroidy: Leczenie szybkie. Bez operacji.

Bosio: Najbardziej nowoczesne metody leczenia.

ODDZIAŁ PROMIENI X

Instalacja kompletna i nowoczesna. Kopje radiowe i zdjęcia rentgenologiczne \$ 10.

Oddział Elektryczności Lekarskiej

Elektroisomoteraapia, Galwanoterapia, Lampy kwarcowe, Promienie ultrawioletowe i infra — czerwone. Stosowanie specjalnych krótkich fal.

Specjalny Oddział Dla Dzieci
ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Analizy wszelkich rodzajów i sposobów. Nowoczesne instalacje laboratoryjne kierowane przez lekarza z 20-letnią praktyką w saptalch europejskich i argentyńskich — Krew, Uryna, rachityzm, Pus, Waserman i Kalm.

ODDZIAŁ SANATORYJNY

Nie zapominaj! Oczy. Nos. Gardło i Uszy. Klinika ogólna. Serce. Płuca, Suchoty. Żółtek. Wątroba. Kiszki. Złe trawienie. — Drogi moczowe. Nerki. Sledziona. Prostata. Impotencja. — Choroby kobiece: Macica, Jajniki, Złe menstruacje. Skóry i syfilis. Rzerzączka.

Reumatyzm, Choroby krwi. System nerwowy. — W niedzielę od 9 — 12. Przyjęcia od 9 — 12 i od 16 — 21. — W niedzielę od 9 — 12. U. T. 35 LIBERTAD 5410.

Dzięki wielkim swym wygodom, Klinika ta oferuje Wam umieszczenie każdego chorego po cenach niskich i przy obsłudze lekarzy specjalistów chirurgów z długoletnią praktyką w szpitalach europejskich, jak w Berlinie, Paryżu, Wiedniu itd. i w szpitalach Buenos Aires.

PORADY BEZPŁATNIE
TANIE ABONAMENTY

Z tym szlachetnym zamiarem lekarze Kliniki tej mają nadzieję, że spełnią misję humanitarną, sankcjonowaną przez prawo i niebezpieczeństwo dla ich domów. Przypominamy raz jeszcze, że w zakładzie tym znajduje Pan lekarza, którego poszukuje. —
NIE ZAPOMNIJ PAN!

Jeżeli się Pan czuje chory, udaj się do tej Kliniki, gdzie obsługuje Pan zostanie przez lekarzy specjalistów, czy Pan biedny, czy bogaty. —

28 SUIPACHA 28

Zuchwały napad bandycki na inspektora pracy pod Sosnowcem

Sosnowiec w sierpniu.

Dokładnie tu nastąpił zuchwały napad bandycki na inspektora pracy inż. Fedorowicza.

P. Fedorowicz wybrał się do ruską kolumnę ze Sosnowca do Sławkowskiej celem zwiadczenia tamtejszej fabryki zwrócenia Schemina. Gdy około godz. 11 dorosła znalazła się na szosie olkuskiej, a wozniak zamierzał skręcić na drogę do fabryki, z pobliskiego lasu wyskoczyło trzech uzbrojonych bandytów, którzy rzucili się z rewolwerami na wozniaka. Jeden z nich przystąpił do inspektora, przyłożył mu rewolwer do czoła i z wzmianem „proś do góry” zajął całą wydłania teki.

Inż. Fedorowicz instyktownie zadomnił się tecką i w tym momencie bandyta nacisnął przycisk. Na szczęście jednak rewolwer za ciał się widząco, inspektor wstrząsnął się wydać teckę. Wóznik z drugiej strony doskoczył doń drugi bandyta, uderzył inspektora kolbą rewolwerową w rękę i wyrwał mu teckę.

Po chwili wozniak zorientował wazy się w sytuacji, zaczął kłamać i dorosła w pełnym podzie oddała się w stronę fabryki. W ten sposób inż. Fedorowicz wyszedł cało z opresji.

Przybywszy do fabryki, natychmiast polecił się z posterunkiem policji w Sosnowcu, który wysłał natychmiast po niego z nieznanymi napastnikami. W trakcie poszukiwań znaleziono no opadłe miejsce wypadku podobną teckę z całą zawartością.

cia, składająca się z dokumentów i papierów urzędowych. Pieniądzy ani papierów wartościowych w teście wogóle nie było.

Wedle opisu napadniętych na pastnikami byli osobnicy w wieku od 20 do 30 lat.

Pomyłka bandytów: inspektora pracy wzięli za kasjera.

Wadomości o bezcelnym napadzie rabunkowym na jednego z służbowo na instrycję fabryki inż. Fedorowicza, do tera do Sosnowca w godzinach popołudniowych i wywołała tu wielkie wrażenie. Jest to pierwszy tego rodzaju wypadek na terenie Zagłębia.

Jak przypuszczają, bandyci, którzy z napadu nie umieli zrzucić żadnego łupu materialnego, pomylili się. Mianowicie w tym dniu miano przywieźć do fabryki większą sumę pieniędzy na wypłatę robotników.

Szafka bandycka sądziła widocznie, że karetką jednie kasjer fabryki, na co wskazuje fakt w tece i teckę, w której spoczywały pieniądze. Napad wydarzył się już na terenie powiatu olkuskiego na szosie motorolichwej.

Młodzie w tej sprawie przodzą komenda policji. Inspektor pracy wrócił do Sosnowca z ręką i całe w godzinach popołudniowych. Liczne gratulacje, jakie odbiera tak ze sfery przemysłowej jak i robotniczej, są dowodem jego popularności w Zagłębiu. Podkreślić należy, iż napad nie miał absolutnie tła politycznego, lecz rabunkowy.

przez tłumy. Dzienniki polskie podały, jako by ładowanie w Budapeszcie miało być przymusowe, gdy tymczasem, jak opowiada sam Kula przez ładowanie w Budapeszcie chciał przyczynić się do rozświetlenia imienia polskiego harcerstwa, które na ostatnim Jamboree zdobyło sobie tyle sympatii i uznania wszystkich narodów, a przede wszystkim Węgrów.

SREDNIOWIECZE W POL — WARKACH POLSKICH

Na terenie okręgu konińskiego zdarzył się dwa wypadki pobicia robotników rolnych. I tak w majątku Leszcze, powiatu kolskiego, własność szlachnika Wisniewskiego, miejscowy rządca pobili dotkliwie szpicrutą i skopał zamknawszy przedtem śpiachlerz, zajętego przy czyszczeniu zboża w śpiachlerzu robotnika rolnego Leona Żurawica.

Gdy robotnicy i ojciec Żurawicza, zwołaniem krzykiem zebrali się przed śpiachlerzem, domagając się otwarcenia, rządca po otwarceniu drzwi, kilkakrotnie uderzył ojca Leona Żurawica, Stanisława.

Żurawicz wraz z synem, udali się do właściciela majątku, Wisniewskiego, ze skargą na rządca, ale ten, zamiast załagodzić sprawę zeznał staro Żurawica, zaś syna jego uderzył jeszcze kilkakrotnie również szpicrutą. W rezultacie obaj zostali zawiązani w czumniełach służbowych.

Celem zrehabilitowania siebie, obszaruk postął natychmiast wiaśny samochód na posterunek policyjny i policja przybyła w kilkanaście minut po zajściu. Ale komendant posterunku z Kłodawy, zamiast szczegółowo zbadać sprawę, wysłuchał tylko mów właściciela majątku i rządcy.

W majątku Wąsorec w powiecie konińskim, jeszcze nie uciechła sprawa pobicia w roku 1932 staro Lipogódzkiego Andrzeja przez właściciela majątku Józefa Mierzyńskiego, gdy ostatnio ten sam właściciel majątku, wraz z pomocnikiem rządca Maszyńskiego, zwołali do kancelarii robotnika rolnego kowala, którego wspólnie pobili; wykonanie samo sądu odbyło się planowo, ponieważ obszaruk zatkał usta robotnikowi; rządca zaś był go łaskawym. Charakterystycznym jest, iż niektórzy robotnicy współdziałali z obszarukami w bicie robotnika.

WARJACKI „GENERAL” P. EUGENJUSZ CWIRKO NA IN SPEKCIJ W ADREJ

Z Warszawy donoszą: Stosunkowo niedawno pojawił się na

bruku warszawskim niezwykły typ mania. — Jest nim Eugenjusz Cwirko, który w czasie wojny znany był w Malopolsce w Wiedniu ze swoich dzwistów i niepooytalnych występów.

Manjak ten szczególnie ma upodobanie do mundurów wojskowych, zwłaszcza do mundurów najwyższych szarż. Kiedyś karani był w Malopolsce i w Wiedniu przez władze austriackie za bezprawne noszenie mundur austriackiego generała. Od niedawna zgłosił się w Warszawie i tutaj również występuje dość często w mundurze pułkownika, bądź generała W. P. Podają się najczściej za szefa II oddziału sztabu głównego i twierdzi, że przeprowadza inwigilacje najczczniejszych osób z kół wojskowych i towarzyszkich.

Wczorajem odwiedza znane lokale rozrywkowe; dancigini i restauracje i stara się wzbudzić pośród słuchających obłąkańczych pomysłów. W piątek pójmym wieczorem p. Eugenjusz Cwirko w mundurze generała w czapce na głowie zgłosił się na dancigini w „Adriji”. Zwracał uwagę, że no sil... tylko jedna ostroga.

„Pan „general” wezwał przed kolonera dyrektora zakładów i zażądał stolika w jakimś dyskretnym kąciaku, skąd mógłby obserwować wszystkich, sam nie będąc widzianym...

Poza ten nakazał usunąć z lokalu fordanserek i dam barwy dydekoltowanych. Kazał sobie przedstawić do sprawdzenia wszystkie rachunki obecnym na sali gości, przysyłając 20 zł. „General” twierdzi, że osoby wydające na dancigini więcej niż 20 zł w ciągu jednego wieczoru, będą podrażnione...

Dyrektor dancigini zorientował się, że ma do czynienia z umysłowo chorym i przy pomocy służby starał się go nakłonić do opuszczenia lokalu. Jeszcze przed wyjściem „pan general” zatkał się z popularnym artystą Adolfem Dymśką, którego wziął zresztą za pewnego dziennikarza. Zagroził im likwidacją pisma, w którym pracuje ów dziennikarz w ciągu 24 godzin, a porazem ka zażądał Dymśkę wraz z rodziną zgłosić do raportu karnego.

Opowiadają, że „general” Cwirko złożył niedawno w ministertwie spraw wojskowych po dziesięciu, z którymi udał się echa na daleką wyprawę w celu „wzięcia do niewoli Abrahama Hitlera”. Twierdzi on w swym podaniu, że — tak brzmi prawdziwe nazwisko Adolfa Hitlera. Sądzić należy, że chorym umyślowo zajmują się odpowiednio

władze, nie dopuszczając w ten sposób na przyszłość do używania oficerskiego mundur przez manjaka.

Jak się dowiadujemy, ko rzekomego „generała” ki brzmi Dawid Reinhold i z pochodzenia żydem.

Quilmes Crista

NAJLEPSZE PIWO

Compañia Internacional de Viales
 calle SAN MARTIN 56 (pół kwadry od Plaza Mayo)
 ZA PEZO W 60
 Może Pan sprowadzić swą rodzinę z Polski a resztę spłaca Pan po 20 pesos miesięcznie. Szyszkafart wysyłamy zaraz po zadatkowaniu.

Najstarsza i największym zaufaniem ciesząca się firma nasza udzieli rodkom swym jak największe zniżki przy kupnie szyszkafart do Polski i Llamada z Polski.
 Wymiana pieniędzy.

KRÓLEWSKI - HOLENDERSKI LLOYD
 KARTY OKRĘTOWE I LLAMADA Z POLSKI—RUMUNJI—LITWY—ESTONJI
 Przystanie w Montevideo, Santos, Rio de Janeiro, Bahia, Pernambuco, Las Palmes, Lisboa, LeiKoes, Vigo, Southampton, Boulogne Sur Mer i Amsterdam.
 FLANDRIA 5 PAZDZIERNIKA
 KARTY OKRĘTOWE 3-ciej KLASY do EUROPY
Agencja Morska Dodero S. A.
 Agenci główni na Rio de La Plata
 SARMIENTO 418 al 424
 U. T. 7081 al 7085 Avenida Bs. Aires
 ROSARIO: Santa Fe 1131 — B. Blanca Chielana 532 — 38

JEDYNA POLSKA FOTOGRAFJA
 Wykonuje wszelkie roboty fotograficzne po cenach ekonomicznych.
 Za każde 12 fotografii jeden portret kolorowy D A R M O
 Sprzedaż artykułów Fotograficznych dla Amatorów Aparaty i Wstążki „Kodak”
 BUENOS AIRES
 Uwaga: Dla członków Towarzystw należących do Związku „Dom Polski” 10 proc. ustępstwo. U. T. 62-2215

ZAKŁAD LEKARSKI
“CONSTITUCION”
 SPECJALISCI CHOROEB KOBIECYCH
 Choroby jajników, macicy, upławy, zaburzenia przy menstruacji, bezpłodność
 CHOROBY BRZUSZNE
 Żołądek, jelita, wątroba, ślepa kiszka, zstwardnienie
 Promienie ultrafioletowe.
 Calle Salta 1260
 Porady: 10 — 12 i 14 — 21 godz.

PROPAGANDOWY WYCYZNIK POLSKIEGO SKAUTA W BUDAPEŚCIE

Donoszą nam z Węgier: Dnia 6 bm. Baden - Powell odwiedził obóz skautów szybowików. Po dokonaniu przeglądu wyświadczył im na start, gdzie obserwowali loty szybowców zawodniczych i szkolnych. W miedzy czasie odbył się pokaz modeli szybowców.

Start odbywał się przy pomocy samolotów. Najpierw wystąpił szybowiec węgierski „Professor”, następnie polski „Komar”. Na polskim aparacie polecał Kazimierz Kula, który sprawił Budapesztowi niemałą niespodziankę. Oto harcerz Kula, korzystając ze sprzyjających warunków atmosferycznych odezłapił się od samolotu na wysokości 600 metrów, wzniósł się na wysokość 1200 metrów i

wziął kurs na Budapeszt.

Po kilkunastu minutach zgłogowania nad stolicą Węgier przedsięwzięcia na placen Hallera na przedmieściu Budapesztu. Lądowanie miało niemięnego terenu, odbyło się zupełnie gładko i po myśleniu i wywołało niebywałą sensację wśród tłumów publiczności, która momentalnie zbiegła się naokoło szybowca. Harcerz Kula wysiadał z aparatu powitalnym powitaniem w Buda peszcie podziwownemu „Cruwaj” zebrana publiczność, a skoro ta zorientowała się, że ma do czynienia z Polakiem, okrzykiem „Niech żyje Polska” nie było końca. Dzielnego harcerza obdarzono kwiatami i owocami, a duzo osób wycierało go sobie z przeczyszczenia na obiad.

Polejka węgierska w liczbie 25 polejantów otoczyła aparat, aby uchronić go od uszkodzenia

MALA REAL INGLESA

Telefon: 31, Retiro 4711 — Telegramy: „OMARIUS”
 Koncesjonowana przez rząd Polski Emigranci mogą akierować swoją korespondencję na stały adres:
ROYAL MAIL LINES, Ltd.
 Reconquista 308

PODRÓŻE DO POLSKI
 okrętami motorowymi i z Polski na warunkach NAJKORZYSTNIEJSZYCH

- “ALCANTARA”
- “ASTURIAS”
- “ARLANZA”
- “ALMANZORA”
- “HIGHLAND PRINCESS”
- “HIGHLAND BRIGADE”
- “HIGHLAND PATRIOT”
- “HIGHLAND MONARCH”
- “HIGHLAND CHIEFTAIN”

“DESEADO”
 Co miesiąc odchodzi z Europy do Am. na przyjazd rodzin Poludniowej 5 okrętów

Oddział Polski
 wyrobienia dokumentów, potrzebnych na sprowadzenie krewnych lub znajomych z kraju
KART OKRĘTOWYCH, zw. de “LLAMADA”
 W języku ojczystym udzielamy wszelkich informacji co do

Godziny biurowe: od 9-ej do 18-ej.
 J. C. LEA — Santa Fe 1378.
 AGENTE EN ROSARIO

POD HASŁEM 2000 nowych prenumeratów dla „GŁOSU POLSKIEGO”

WSZYSCY NASI CZYTELNICY, KTÓRZY W CIĄGU MIES. WRZESNIA OPLACĄ POŁRO
CZNĄ PRENUMERATĘ ZA „GŁOS POLSKI” WEZMĄ WSPÓŁUDZIAŁ W LOSO
WANIU

LOTERJI FANTOWEJ

NA KTÓRĄ ZŁOŻY SIĘ CAŁY SZEREG NADER CENNYCH FANTÓW (NAJMNIEJSZA WARTOŚĆ FANTU 10 PESOS):

MAJĄCE BYĆ ROZŁOSOWANE FANTY CODZIENNIE PODAWANE BĘDĄ DO WIADOMOŚCI SZ. CZYTELNIKÓW W MIA
RĘ DEKLAROWANIA ICH PRZEZ OFIARODAWCÓW. CIĄGNIENIE LOTERJI ODBĘDZIE SIĘ SYSTEMEM POWSZECH
NIE PRAKTYKOWANYM, ZA PODSTAWĄ BIORĄC NUMERY, FIGURUJĄCE NA POKWITOWANIACH, POTWIERDZAJĄ
CYCH ODBIÓR NALEŻNOŚCI ZA PRENUMERATĘ. W LOSOWANIU BIORĄ UDZIAŁ RÓWNIEM I CI PRENUMERATORZY
KTÓRZY NIE ZALEGAJĄ Z OPLATĄ PRENUMERATY.

DOTYCZĄCYCH ZADEKLAROWANE ZOSTAŁY NASTĘPUJĄCE FANTY:

1. — BIBLIOTEZKA KOMBINOWANA, SKŁADAJĄCA SIĘ ZE 100 TOMÓW (naukowe, beletrystyka i poezje) — OFIARO
WANE PRZEZ KSIĘGARNIĘ „DOM POLSKI”.
2. — BILET WOLNEGO PRZEJAZDU I-szą KLASĄ DO CORDOBY I Z POWROTEM (termin użycia — dowolny) — OFIARO
WANY PRZEZ DYREKCJĘ KOLEJÓW FERROCARRIL CENTRAL ARGENTINO.
3. — ABONAMENT NA 30 WIZYT LEKARSKICH (bez określenia terminu) — OFIAROWANE PRZEZ Dra ALEJANDO ALPE
ROWICZA, lekarza chorób wenerycznych i kobiecych, calle CORRIENTES 3147, Capital.
4. — ABONAMENT NA 10 WIZYT LEKARSKICH (bez określenia terminu) — OFIAROWANE PRZEZ Dra S. SCHAVELSO.
NA, lekarza chorób wewnętrznych, calle CHILE 1228, Capital.
5. — 1 GARNITUR MĘSKI (zrobiony na miarę) OFIAROWANY PRZEZ PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI p. t
„SASTREERIA CENTRAL” — calle PASTEUR 223, Capital.
6. — ABONAMENT DENTYSTYCZNY NA WYRWANIE 10 ZĘBÓW (bez bólu), 5 PLOMB EMALJOWANYCH i korona ZŁO
TA 22 Kils., 5-cio KROTNE CZYSZCZENIE ZĘBÓW I 3 ZĘBY BIAŁE KAUCZUK — OFIAROWANE PRZEZ ZNANĄ PIERW
SZORZĘDNĄ KLINIKĘ DENTYSTYCZNĄ Dra KRUKOWSKIEGO, Av. PAVON 488, AVELLANADA, P. C. S.
7. — KSIĄŻECZKA OSZCZĘDNOŚCIOWA NA 60 PESOS — OFIAROWANA PRZEZ DYREKCJĘ BANKU POLSKA KASA
OPIEKI P. K. O. — calle LEANDRO N. ALEM 484, BUENOS AIRES.
8. — ABONAMENT DENTYSTYCZNY: 3 plomb porcel., 3 korony złote 22 k., 3 plombi plm., szczeka kaucz. do 6 zębów, 3-krotne czyszczenie zębów i wyrwanie
2 zębów (bez bólu) — Ofiarowane przez KLINIKĘ POLSKĄ Dra M. WEINBERGA — OF. DENTYSTY FEDERACJI „DOM POLSKI”, c. CORRIENTES 3770.
9. — ABONAMENT POLSKIEJ APTEKI „ZDROWIA” P. IGNACEGO FARBA calle LAVALLE 3100 — 6 maszynek do golenia „Auto Strop” w komplecie, 1
litr wody kolońskiej, 2 flaszki pół litrowe wody kolońskiej.
10. — BANCO COMERCIAL del PLATA, Av. de MAYO 652 — zaofiarował jedną czwartą część karty okrętowej III kl. do Polski, względnie równowartość tejże w gotówce.
11. — FABRYKA WYROBÓW TYTONIOWYCH „PARTICULARES”, Calle Monte Dinero 2751, wabogaciła nasz dotychczasowy wybór fantów OZDOBĄ SZKA
TULĄ zawierającą 40 PACZEK DOSKONAŁYCH PAPIEROSÓW własnego wyrobu.

12.	26.
13.	27.
14.	28.
15.	29.
16.	30.
17.	31.
18.	32.
19.	33.
20.	34.
21.	35.
22.	36.
23.	37.
24.	38.
25.	39.
	40.

CZYTAJ W NASTE
PNYM N-RZE

CIĄGNIENIE FANTÓW ODBĘDZIE SIĘ W OBECNOŚCI PP. MINISTRA RZECZOSPOLI
TEJ POLSKIEJ Dra WŁ. MAZURKIEWICZA, KONSULA K. KRACZKIEWICZA, PREZE
SA I SEKRETARZA FEDERACJI „DOM POLSKI” ORAZ PREZESÓW I SEKRETA
RZY POLSKICH TOWARZYSTW W DNIU 7-go PAŹDZIERNIKA 1933 ROKU NA

WIELKIM BALU PRASOWYM

JAKI REDAKCJA „GŁOSU POLSKIEGO” WYDA NA CZĘŚ PRASY ARGENTYŃSKIEJ
I BRATNICH KOLONIJ.

NALEŻNOŚĆ ZA PRENUMERATĘ PROSIMY PRZESYLAĆ: W ZNACZKACH POCZTOWYCH (W LISCIU POLECONYM), „GIRO POSTAL” I „GIRO VA
LOR DECLARADO” NA ADRES: ADMINISTRACION DEL DIARIO „GŁOS POLSKI”, CALLE SAN JOSE 1451, BUENOS AIRES. RÓWNIEŻ PRENUMERA
TĘ OPLACIĆ MOŻNA W NAJBLIŻSZYM Z POLSKICH TOWA RZYSTW,

WZGLĘDNIEM W ODDZIALE NASZEJ ADMINISTRACJI NA „RETIRO” CALLE LEANDRO N. ALEM 484. (w lokalu Patronatu Polskiego)

Wszyscy — Prenumeratorami „Głosu
Polskiego”
Administracja

BŁĘDY I ICH NAPRAWA

Gdyby nie było człowieka na ziemi — tak samo szałby niebem burze i pogody. Ale nie szałby wówczas drogami sędzi i niedoła, nie tuliliby się ubożsi głod. Jakże już niewiele zależy ludzi od tego, co się z nią staje — jak bardzo od tego, co sama czyni.

Nie było potopu, ani nie spadł na ziemię deszcz ognisty. Jeśli jest „le” — to jest dzieło rąk ludzkich. Tak samo, jak wówczas gdyby było „dobrze”.

Prawda — jak nad burzą i po górze — tak samo nie panuje czoło wiek nad tem, co już uczynił. Grezby można naprawić. I to nie zawsze, bo nie wszystko uczynione jest odwracalne. Można ponownie naciąć rękawce kopytami wojny pola — ale nie sposób wywołać z gróbów poległych.

Jeśli jest dziś coś istotnie za dziwiającego na świecie, to uparta, głucha młodość cierpielców mas. Mas, blaskających się w bez nadziei gładkiej ciemności po pomysłach już w labiryncie drógach, bez drogowskazów w przyszłość. Nie można tego pojąć, jeśli nie wierzyć, że tkwi tu metna świadomość pokuty za szaleństwa wojny. Tylko, powoli narastać musi pytanie, czy owej pokuty za nieodwracalne zrzędy nie jest zbyt wiele, czy nowe się nie staje się dziś! A jeśli staje się — to czemu?

Staje się niewątpliwie. Niepra-

widopodobna ilość głupstwa czynionych co dnia. Od kilku lat więcej posunięć mężów posiadających wiedz własnie jest oczywistym non sensen. Nonsensen była polityka ka Stanów, żądająca spłaty dłużców i przewyżki wywozu nad przywózem. Nonsensem jest agrarna polityka Niemiec. Nonsensem jest każda próba powrotu do równowagi przez zmniejszenie wytwórczości, gdziekolwiek myśl ta ka rozi się i urzeczywistnia. Nonsensem jest francuski budżet, rosyjska kolektywizacja, amerykańskie ła, angielskie starożalność księstwa Monaco. Nonsensem jest uparta krzątanina o kole tyśiąca spraw bez znaczenia, przywołani i celu, krzątanina u-prawiana jest poto tylko chyba, aby w niej ukryć przed sobą takski istotne. Konferencja londyńska była ostatnim przykładem tego zaprzęchania czasu niernem, aby nie wypełnił się tem, czem wy-piechni się mus.

Stąd właśnie, z owych oczywistych pomyłek, z głupstwa robionych przez ludzi rozumnych, z ja-wnych błędów, popełnianych świadomie — rodzi się poczucie zachwiania fundamentów życia. Kryzys ustroju. Może. Tylko ja-kiego ustroju?

Najbardziej rozpowszechnione mniemanie poszukuje przyczyn w ustroju gospodarczym. Jedno-stkowe posiadanie narzędzi wyt-wórczości, anarchja produkcji,

niesprawiedliwy podział docho-du społecznego — oto mają być powody złego. Na gospodarze-bałe naturalnym trybem rzeczy myśł szanka gospodarzych le-karstw.

Ale jeśli popatrzyć uważnie na świat — sprawa przedstawia się tak prosta. Latwiej uchwycić błędy czynione przez rządy, ciał ustawodawcze, banki centralne, niż przez rozproszkowaną ma-sę gospodarstw. To rząd, senat, kongres podniósł taryfę celną w Stanach Zjednoczonych. To bank Angielski prowadził politykę for-sonnego kredytowania Niemiec. To parlament francuski nie chce obniżyć uposażenia urzędników. Kryzys jest powszechny — jak powszechna była wojna. Ale jed-nak rozmaicie przebiega w róż-nych krajach mimo wzajemnego wszystkiego o się zaprzębania.

Tararam bieli w „ustrój”, wielo-krotny nonsens środków ujętych rzekomo dla walki z przeszle-niem.

Jednak nonsens ten zdaje się być bezpośrednio związany z wa-dami ustroju politycznego niż z budową gospodarczą.

Można — wzorem Marxa — twierdzić, że ustroj polityczny jest tylko nadbudówką układu gospodarczego, że więc nawet je-śli w polityce stwierdzilibyśmy przyzywny rosnących trudności — to i tak byłoby to pośrednim do-wodem załamania ustroju gospo-darczego. Kto jednak nie podnie-ka mionizm ekonomicznego Mar-xa, kto widzi w człowieku wię-ciej twarży, niż głodne oblicze ho-moeconomicus — ten musi szu-kać odpowiedzi mniej dogmaty-znej, a więcej wyjaśniającej.

Co w obecnym ustroju politycznym państw na świecie każe trybom, wbrew zdrowemu rozsą-dkowi, obracać się wstecz i niez-czyć obrzo własnym wysiłkiem wypracowane?

Gdyby sądzić kategoriami for-malnymi — może trudno byłoby uchwycić jakąś powszechną ce-chę wspólną. Świadome błędy czynione są porówno w hitlerow-skich Niemczech i w parlamentar-nych Francji, pod prezydencjami rządami Hoovera czy Roosevelta, jak i pod konstytucyjnymi rząda-mi Karola Gustawa w spokojnej Szwecji. Nie w formach więc i przepisach tkwi musi bład — zbyt różne przepisy dają nam ten sam skutek. Braki polityczne ustroju leżeć muszą w prawie na-pisaniem, zamieślnem dla wy-kazanych, w tradycji jednokowej mi-romo różnolitych ustaw konstytu-

Najwięcej dostosowany do dzisiejszej generacji Najnowocześniejszy sposób leczenia

LECZENIE WSZYSTKICH PRZEWLEKŁYCH ZEWNĘTRZNYCH CHOROBY PRZEZ SPECJALISTĘ — LEKARZA LUB LEKARKE. BARDZO TANIO I W MIESIĘCZNYCH RATACH. TYLKO W KLINICE "CANALE". — NAJNOWSZE ELEKTRYCZNE APARATY SYSTEMU PROF. ZANDER. REUMATYZM, KOLKĘ, ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE CHOROBY LEZYMY SZYBKO I PEWNIENIE. — SPECJALISTKA LEKARKA DLA CHOROBY KOBIĘCYCH: PERJODY, ZAPALENIE, NIEPEŁNOCNOŚĆ, OPLAWY, CHRONICZNA NIEMOC I T.D. NERWOWA NIEMOC, SŁABOŚĆ I T.P. — PIERWSZA WIZYTA \$ 3.— MGWI SIĘ PO POLSKU. — GODZINY PRZYJĘĆ: OD 9 DO 12 I OD 3 DO 9 WIECZOREM. W NIEDZIELE I ŚWIĘTA OD 9 DO 12 W POŁUDNIU.

CLINICA CANALE

Kinesiterapia

LAVALLE 410

BUENOS AIRES

Wszystko jedno czy ustroj jest parlamentarny czy prezydencki, republikański czy dyktatorski. Władzę tam, gdzie demagogi, strach przed nastrojem tłumów, schlabienie im, krycie prawdy, pogodzi za popularnością jest tradycja rządów — wszędzie tam, jak zawsze tradycja okazuje się monejsza niż przepisy i przy-różnych konstytucjach te same niemożdy, najprostsze, najboży-wiastze błędy czyni jednak pa-lamentaryjny premier i dyktator. Gospodarka czy polityka?

Skąd więc źródło wciąż pomna-żających się trudności? Polityka napewno; gospodarka — może... Co tu jest oczywiste — tam trzebaby dopiero dosłownieczalnie sprawdzić.

Ale łatwo jest zmienić przepisy konstytucyjny. Postokroć trudniej przelać tradycje. Reformy ustroju — to nie jest zmiana paragrafów, ale nade wszystko zmiana obyczajów. Dlatego le-piej się dzieje w starej Anglii niż w potężnych Stanach.

Na tem też jakże słuszna staje się metoda zastosowania przez Piłsudskiego do reformy ustroju w Polsce. „Nie za konstytucją — ale za obyczajem” — w świecie wypadków ta prawda o-kazała się proroczą. Od stworze-nia tradycji do stworzenia prze-

pisów — to była jedyna właści-wa droga. Reforma ustroju w Polsce została już w znacznej mierze dokonana.

Dziś zbliża się moment nada-nia formy tej treści, która wsta-ła się już w społeczeństwie, stała się tradycją rozsądku i racji sta-mu. I na to świata całego, w któ-rym uboga, zniszczona przez woj-nę Polska potrafi trwać lepiej, mocniej, niż tyle wielkich pań-stw — treść tego ustroju, w któ-rym Polska ma budować się — wytrzymała największą próbę, zmagania z życiem.

DOM, W KTÓRYM STRASZY WYSTAWIONY NA SPRZEDAŻ

W mieście Liverpoolu istnieje stary dom, liczący 300 szgrat lat, który zwie się Brook House. Dom ten słynie w całej Anglii z tego, iż jest nawiedzany liczenie przez duchy. Jest rzeczą znana, że drzwi w owym domu otwierają się same, klucze wypadają, za snwki odsuwają się itd. Jest rzeczą charakterystyczną, iż psy objawiają wyraźną niechęć do wchodzenia do owego domu, a zwłaszcza do sali jadalnej.

Przez 45 lat zamieszkiwał ten dom strachów niejaki Fred Wil-kinson, który zapytany przez reporterów, odpowiedział: „Wszys-tko mi jedno czy tam chodzą duchy, czy nie duchy, w każdym

razie było mi tam dobrze, cacych słyszałem różne za-głosy, a zwłaszcza o północy. Klucze wypadaly, a zam-ki wierały się. Pies mój na świecie nie wstąpiłby do gdy się go wciągało na-kał i gryzł. Był on wybra-żony, ale razy chciało wy-ciągnąć do tego pokoju, dy-m także mogło pana zje-że żadnego ducha tam nie-kałem.

OGŁOSZENIA

Two Polskie w Lla- ul. Jose Hernandez 211 p- ogólnej wiadomości, że d- m. urzędka tanezna ka- lokaln T-wa, na którą w- wszystkich rodaków P- godzinie 13-tej punktual-

Za Zarząd
B. Orłowski
sekretarz

DR. JAIME FAVRE
Specjalista chorób w-
nych.
Przyjmuje tylko w ty-
robach.

Paso 527. U. T. 47

Dr. M. GUTMAN

SPECJALISTA

USZY, NOS, GARDŁO
GODZINY PRZYJĘCIA 14 — 18

LABREA 424

WIZYTA \$ 5.—

Uwaga! Dla członków "DOM POLSKI" darmo za okazaniem legitymacji.

Czytelniku!

Podlój do Polski krewnym swoją podobnie. — Możesz to uczynić po cenie bardzo niskiej w zakładzie FOTOGRAFICZNYM

"Rembrandta"

C. NAZARE 3219 V. del PARQUE

(w soboty i święta czynny cały dzień)

Sprzedają aparaty fotograficzne, klisz, wywoływanie kopii ze zdjęć amatorskich. Zamówienia mogą zwracać się listownie w swoim języku ojczystym.

Centro Médico Especialistas MA ZASZCZYĆ ZAZNAJOMIĆ KOLONJĘ POLSKĄ ZE SWYMI PROJEKTAMI

- a) Zastosować pomoc lekarzy — specjalistów u samego początku chorób wenerycznych. (Rzeczczotka, syfilis i t. d.). Pomoc ta jest osiągalną dla wszystkich bez względu na to, w jakich warunkach ekonomicznych żyją, tak samo najnowocześniejsze i najpraktyczniejsze aparaty dla szybkiego i radykalnego wyleczenia tych chorób.
- b) Ponieważ konsultorium nasze funkcjonuje przez cały szereg godzin i ponieważ przyjmuje się równocześnie nie w kilku pokojach, chorey nie będą potrzebowali czekać ani zamieszkać leczenia, bez względu na rodzaj

lich choroby, gdyż na żądanie pacjenci zostaną przyjmowani w dogodnych dla nich godzinach.

- c) Kuracje przepisują lekarze — specjaliści osobście i bezpośrednio bez interwencji sanitariuszów i praktykantów.

- d) CENTRO MEDICO ESPECIALISTAS zaprowadzi nową sekcję specjalną, opartą na laboratorium, w którym, dokonuje się analiz w sposób poważny i niezawijający żadnej dyskusji, aby wszystkim osobom, które cierpią jakiegokolwiek na choroby weneryczne (rzczechotka, syfilis), a które chcą się dowiedzieć, czy są rzeczywiście zdrowe i mogą zawrzeć małżeństwo, dać możność dokonania wazechstnionego zbadania się, a to przy pomocy nieodzownych analiz. Egzamin ten pozwoli im poznać obecny stan zdrowia a zarazem udzieli im potrzebnego spokoju.

NIE KUPUJ SENNIKÓW I NIE CHODŹ DO WRÓZA — KOSZTEM PÓŁTORA PESO MIE SIĘCZNIE, CODZIENNIE WIERMOZESZ TWĄ TERAŻNIEJSZOSĆ I PRZYSZŁOŚĆ

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE

MUSSOLINI PRZEDSTAWIŁ NOWY PLAN ROZBROJE NIA.

Rzym, 23 — Donoszą, że przedłożono w Paryżu nowy plan rozbrojenia Mussoliniego. Szczegóły tego planu nie podano do wiadomości publicznej, ale niesforniejsze zawiadomiono o nim Niemcy.

W kółach dyplomatycznych powiada się, że zgodnie z tym planem zezwala się Niemcom na równoprawnie techniczne w uzbrojeniu, co jednak nie oznacza, że mogą z powtórzeniem ubrońić się w zupełności.

Sędzi, że delegacja włoska plan ten zawija do Genewy.

POŁOŻENIE NA KUBIE

Hawana, 22 — Telegramy z Morón informują, że nastąpiło starcie między wojskami wroczymi i rządowi a powstańcami. Dowódczyni przez pułk. Blas Hernandez, przesyła zginęło dwóch powstańców i jeden z wojsk rządowych.

Co pozostało z praskiego ghetta

W wielkim półkoku nad Welta, w odgraniczonym Stare Miasto od reszty Pragi, rozciąga się charakterystyczna dzielnica. Józefowem zwana. Jest to miejsce, na którym niegdyś znajdował się słynne praskie ghetta. Zanikło ono prawie w roku 1848, kiedy to granice żydowskiego miasta i innych dzielnic zostały zniszczone, jednakże pod względem architektonicznym, utrzymało się aż do początków naszego stulecia.

Z ghetta pozostało bardzo mało: żydowska synagoga, Żydowski ratusz i stary żydowski cmentarz, do którego przylega żydowski mauzoleum.

Odnowiona synagoga znajduje się przy starym ratuszu, na którym obok zegara zwykłego jest i zegar żydowski (wskaznik kierunkowy). Jest to stara budowla z gotyckim szczytem, mała, prosta, niska. Powstała w pol-

skąd na niemu po raz ostatni. Od tego czasu upłynęło 324 długich lat... W pobliżu wejścia wznosi się ku górze stary czerwony standard; na nim widnieje gwiazda Dawida, ze spiczastym kapełuszem i hebrajskim napisem. Chocierż to była noszona podczas uroczystości na dziedzińcu żydowskich przed bractwo żydowskie. Pochođenje chocierż nie jest ściśle znane. Rzekomo ma ono pochodzić z czasów Karola IV Junia znowu twierdzą, że darował ją żydom Ferdynand III za we stwo okazane podczas obrony Pragi przed Szwedami. Przewodnik się synagoidalny, sprytny żydów win, objaśnia, że kapelusze wyszyty w środku sześciokątnej gwiazdy jest kapeluszem szwedzkiego wojownika.

7-LETNIA DZIEWCZYNA

PORODZIŁA SYNA

Londyn, 21 — W piśmie lekarskim "British Medical Journal" opisuje lekarz nadzwyczajnie ciekawy wypadek.

Niespełna 7 lat błądząca dziewczyna porodziła chłopca, który ważył 1,9 kg.

Matka po niewypowiedzianych bólach, po trzech dniach przyszła do siebie. W ciągu dzie woleń miesiocy wychowywała swe dziecko, które po tym czasie ważyło ponad 6 kg.

W końcu idziemy do ponurego rozległego ogrodu, gdzie stoją dziesiątki tysięcy zapadłych, pochylonych, młem porośniętych nagrobków.

Grobny usypane są w dziedzińcu warstwach, rytuał bowiem nie pozwala ruszyć prochów zmarłego ani nagrobka. Gdy miejsce przeznaczone na cmentarz, okazało się niewystarczające, zasypano całą powierzchnię wraz z nagrobkami. Kto więc wie, co cmentarz ten ukrywa w swym wnętrzu. Obecnie najstarszy jest nagrobek Abigdora Karo z roku 1439. Dalej widzimy liczne nałożone drobne napisy ale i wyryte symbole mówią o przynależności zmarłych do wybitnych rodzin. Podniesione ręce głoszą, że tu spoczywają prochy bezpamiętnych potomków Arona Kowaja jest znakiem pokoleńca Lewi a wionogona świadczy o pochodzeniu ze szczepu Izraela. Ale pierwszym nagrobkiem na tym cmentarzu jest ten, pod którym spoczywa głósy rabin, żyjący w Pradze w epoce rudolfińskiej. Nagrobek, z obrazem lwa, jaki znajdował się również na dachu niebożczyka, głosi potomkom że po sławnej pielgrzymce żywej znalazł tu swój spoczynek rabbi Jehuda ben Bezael Lewy. Do grobu tego legendarnego twó-

rey tajemniczego Golema odbywa się pielgrzymki Żydów z całego świata. Na nagrobku jego widadł też drobne kamienie, które nanosili tu jego współwyznawcy z najbliższych kościoły kni ziemskiej.

FILMOWA „LIGA ŚMIERCI”

W Londynie założono świeżo ciekawe stowarzyszenie, o nazwie mocno nieoczekiwanej. Godło tej organizacji brzmi: „The League of Death” — Liga Śmierci. Błędne byłoby mniemanie, że Liga owa jest stowarzyszeniem zbrodniarzy lub złodziejaszków, chociaż członkowie tej ligi uważali za stosowne wywieść godło śmierci.

Członkowie Ligi śmierci rekrutują się — wśród znakomitości ekranu. Stowarzyszenie założyle pięciu młodych aktorów bardzo reżutalnych i odważnych którzy należą do kategorii t zw „do or die men”. — Oznacza to poprostu „ludzi, co albo zabią, albo umrą”. Są to zatem o wy „sobowótory” kinowe, które wykonują najbardziej niebezpieczne funkcje na ekranie, których nie chce się podjąć żaden aktor. Wiadomo dobrze, że żaden głośniejszy aktor nie zaryzykuje swej ciekawej osoby przy rozmaitych niebezpiecznych przedsięwzięciach. Póto istnieją wyborni ci wstacchi, którzy hazardują swym życiem.

Pięciu członków — założycieli Ligi Śmierci oświadcza gotowość udziału w zdarzeniach samobójczych lub antyobliwi, przeszkadzających do jednego rozpedzonego auto do drugiego, skakania ze spadochronem na takie niebezpieczne punkty, jak komin, drzewo lub jeziorko... Jednym słowem gotowi są oni skakać nie wiadomo z czego i niewiadomo na co, czy to z konia, czy z samolotu, na ziemię, na wodę, lub w głąb karcina. Gotowi są wystawić życie swoje na wszelkiego rodzaju niebezpieczeństwa pod tym jednak warunkiem, że im się przaltem dobrze zapłaci.

Warto przypatrzeć się bliżej członkom żółciom tego klubu b jedyne w swoim rodzaju. Prezes Klubu zwie się Mr. Red Kavanagh i ogólnie jest znany jako motocyklista wyświłg „dit track” (tor żułwiowy). Wiadomo dobrze, że tego rodzaju wyświłgi jest to gra bardzo niebezpieczna. Red Kavanagh ustatil w r. 1930 we Wrocławiu rekord, który dotychczas nie został pobity. Jest on ostatnim żyjącym zawodnikiem z grupy sze-

stwu startujących wówczas motocyklistów, którzy raz po raz ginęli w rozmaitych śmiatych próbach... Kavanagh nosi przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Powrocie do Niemiec przyjął rolę w dwóch filmach: „Zyd Süss” i „General Crack”. Największym jego sukcesem filmowym był niewiaryliwy „Latający wywar”. Obecnie akrobata ten przygotowuje trik, jakiego jeszcze nie widziiano. Oto chce on skoczyć z antyobliwi, pedząciego pełnym gazem — na skrzydło samolotu lecącego bardzo blisko i wykonywać na tym skrzydło niezwykle ewolucje, podczas gdy samolot będzie wznosił się ku górze.

Imni członkowie Ligi Śmierci mają również swoje „piękne karty”. Jeden z nich nazwiskiem Windgam, który ma przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Powrocie do Niemiec przyjął rolę w dwóch filmach: „Zyd Süss” i „General Crack”. Największym jego sukcesem filmowym był niewiaryliwy „Latający wywar”. Obecnie akrobata ten przygotowuje trik, jakiego jeszcze nie widziiano. Oto chce on skoczyć z antyobliwi, pedząciego pełnym gazem — na skrzydło samolotu lecącego bardzo blisko i wykonywać na tym skrzydło niezwykle ewolucje, podczas gdy samolot będzie wznosił się ku górze.

Imni członkowie Ligi Śmierci mają również swoje „piękne karty”. Jeden z nich nazwiskiem Windgam, który ma przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Jedyna Prawdziwa Polska Klinika Dentystyczna

Upoważniona przez Departament Narodowy Zębowa

Dyr. Dra M. WEINBERGA

ze Lwowa — Lekarza — Dentysty

Pierwszy i jedyny Polak lekarz - dentysta dyplomowany przez Uniwersytet Argentyński.

CORRIENTES 3770

U. T. 62 (Mitre) 6652

Rwanie i leczenie zębów bez bólu. Sztuczne zęby z najlepszym materiałem po cenach dostępnym. GWARANCJA DŁUGOLETNOŚCI. Porady bezpłatne. Przyjeżdżaj z prow. załatwiasz się natychmiast.

Godziny przyjęć od 1-szej do 9-szej wieczorem.

W niedziele i święta od 9-12 w dzień.

Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Powrocie do Niemiec przyjął rolę w dwóch filmach: „Zyd Süss” i „General Crack”. Największym jego sukcesem filmowym był niewiaryliwy „Latający wywar”. Obecnie akrobata ten przygotowuje trik, jakiego jeszcze nie widziiano. Oto chce on skoczyć z antyobliwi, pedząciego pełnym gazem — na skrzydło samolotu lecącego bardzo blisko i wykonywać na tym skrzydło niezwykle ewolucje, podczas gdy samolot będzie wznosił się ku górze.

Imni członkowie Ligi Śmierci mają również swoje „piękne karty”. Jeden z nich nazwiskiem Windgam, który ma przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Powrocie do Niemiec przyjął rolę w dwóch filmach: „Zyd Süss” i „General Crack”. Największym jego sukcesem filmowym był niewiaryliwy „Latający wywar”. Obecnie akrobata ten przygotowuje trik, jakiego jeszcze nie widziiano. Oto chce on skoczyć z antyobliwi, pedząciego pełnym gazem — na skrzydło samolotu lecącego bardzo blisko i wykonywać na tym skrzydło niezwykle ewolucje, podczas gdy samolot będzie wznosił się ku górze.

Imni członkowie Ligi Śmierci mają również swoje „piękne karty”. Jeden z nich nazwiskiem Windgam, który ma przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

JESLI ZYCZYSZ SOBIE NABYC PO NISZEJ CENIE JAKAKOLWIEK RZECZY PYTAJ SIĘ W „GŁOSIE POLSKIM”

KLINIKA DENTYSTYCZNA

“Modelo”

Dyrektor: Dr. Muchnik

Szybkie leczenie i rwanie zębów bez bólu. — Pora dy bezpłatnie.

SANTA FE 3311, BUENOS AIRES

Upoważniona przez Departament Narodowy Zębowa

Dyr. Dra M. WEINBERGA

ze Lwowa — Lekarza — Dentysty

Pierwszy i jedyny Polak lekarz - dentysta dyplomowany przez Uniwersytet Argentyński.

CORRIENTES 3770

U. T. 62 (Mitre) 6652

Rwanie i leczenie zębów bez bólu. Sztuczne zęby z najlepszym materiałem po cenach dostępnym. GWARANCJA DŁUGOLETNOŚCI. Porady bezpłatne. Przyjeżdżaj z prow. załatwiasz się natychmiast.

Godziny przyjęć od 1-szej do 9-szej wieczorem.

W niedziele i święta od 9-12 w dzień.

Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Powrocie do Niemiec przyjął rolę w dwóch filmach: „Zyd Süss” i „General Crack”. Największym jego sukcesem filmowym był niewiaryliwy „Latający wywar”. Obecnie akrobata ten przygotowuje trik, jakiego jeszcze nie widziiano. Oto chce on skoczyć z antyobliwi, pedząciego pełnym gazem — na skrzydło samolotu lecącego bardzo blisko i wykonywać na tym skrzydło niezwykle ewolucje, podczas gdy samolot będzie wznosił się ku górze.

Imni członkowie Ligi Śmierci mają również swoje „piękne karty”. Jeden z nich nazwiskiem Windgam, który ma przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

Powrocie do Niemiec przyjął rolę w dwóch filmach: „Zyd Süss” i „General Crack”. Największym jego sukcesem filmowym był niewiaryliwy „Latający wywar”. Obecnie akrobata ten przygotowuje trik, jakiego jeszcze nie widziiano. Oto chce on skoczyć z antyobliwi, pedząciego pełnym gazem — na skrzydło samolotu lecącego bardzo blisko i wykonywać na tym skrzydło niezwykle ewolucje, podczas gdy samolot będzie wznosił się ku górze.

Imni członkowie Ligi Śmierci mają również swoje „piękne karty”. Jeden z nich nazwiskiem Windgam, który ma przydomkoc „czarnego diabła”. Ubrany w czerwony kostium startuje na wyższych, a burtę jego przybrał jest rozmaitemi plakatami, przedstawiającymi jego osobę. Wielokrotnie rzykował on żył. Na siele jego niejednemu było by odsukać ślad tego rodzaju awanturzystycznych przygod. Pomimo to ma on świętym lumon i dalej przedsiachierze odważne próby. Przed dwoma laty Kavanagh dokonał niezwykle niebezpiecznego lotu ze słynnym pilotem niemieckim Otto Millerem. Samolot ich rozbił się, Miller przypraslił życiem tę szaloną przygodę, a Kavanagh odniósł pięć poważnych ran.

UWAGA

WYKONUJE Drukarnia „DOM POLSKI” ulica SAN JOSE 1451 U. T. 23, Bugg Orden 7947 BUENOS AIRES

Pierwsza Polska Apteka w Argentynie

Z DROGOWIE Ignacjo Faria ze Lwowa - LAVALLE 3100 esq. ANCHO BENA - U. T. 62 - 7287

Sprzedaj wszelkich polskich lekarstw po cenach przystępnych. Zamówienia lekarstw z prowincji załatwiamy w najkrótszym czasie. Gdzie nie mówią po polsku, tam nie jest Apteka Polska. Zastrzyki po cenach przystępnych. W porze o białej od g. 12 do 2-giej zamknięte. — Dla czytelników „Głosa Polskiego” 10 procent rabatu

EMIGRANCI! Wstępijcie do szeregów — Federacji “DOM POLSKI”!

DR. S. SCHAVELZON

SZEF KLINIKI SZYTALA MUSZU

Po zwiedzeniu pierwszychdziesiątych nowoczesnych klinik w Paryżu, Berlinie i Warszawie, zaczyna od dziś przyjmować pacjentów osobliwie w swej klinice. Choroby wewnętrzne, wewnętrzne, płuc, serca, kółka, krwi, 402 i przedsiachierze wewnętrzne.

Przyjmuje w dnio powszednie od g. 14 do 18 i od 20, 40, 21 w piątko, danie i święta od 8 do 9 rano. Dla robotników znika w leżących.

Responduje się po polsku, rusku, ukraińsku i litewsku. c. CHILE 1228 U. T. 38 - 1228

KLINIKA MEDYCZNA “ESLAVA”

Dyrektor: Dr. ARNALDO A. BASSO

Specjalności: BLENORRAGJA — SYPHILIS

Specjalny gabinet dla Pań i chorób kobiecych.

Rozmawiać się można po polsku, rosyjsku i niemiecku.

SARMIENTO 1011, 4-te piętro. BUENOS AIRES

Tanie abonamenty — Ułatwienia w spłatach.

TLUMACZ PRZYSIEGLY

LEON FREYER

DYPLOMOWANY PRZEZ UNIWERSYTET W BUENOS AIRES

Tłumaczy wszelkiego rodzaju dokumenty prawne i języka polskiego na hiszpański i odwrotnie, sporządza testamenty, pełnomocnictwa, daje ślubny w Rejestrze i zatwierdza wszelkie papiery szkolne po okazaniu 20 centów. — Przyjmuje od 12 — 14-tej i od 18 — 20-tej

BOLIVAR 1385. 33. U. T. 80